

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr

Bérmintelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Érteztől nem adhatnak vissza.

Egyes szám ár: 15 kr.

A nyilatkozás minden garmond sor díja 20 kr.

HÍRDETÉS DÍJA
hivatalos hirdetéseknek;
Minden sor után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, svagy díszbetűkkel vagy körrel ellátott hirdetéseknek a térmetérték szerint minden négyzet centim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénsküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Sárospatak ünnepe.

Szépen ünnepelt ma egy hete Sárospatak. A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület október 5-én tartotta Sárospatakon *ősz* közgyűlését. E gyűlés előzte meg; ezzel kapcsolatban tartott a sárospataki ref. templomnak, mely tetemes, 22—24 ezer forint költséggel kívül-belül díszesen restauráltatott — felavatása, továbbá Kun Bertalan püspök 30 éves főpásztori jubileuma s végül a főiskolai magyar »Irodalmi Önképző-Társulat« által egykori nagyhirű tagja: *Tompa Mihály* számára a főiskola kertjében felállított mellszobor leleplezése.

E négyes ünnepségre, melyek a kerület minden reformátusát, a szabadelvűség minden barátját, a magyar nemzeti irodalom minden hívét egyaránt érdekelték, okt. 3-án, a délutáni vonatokkal érkeztek az egyházi és világi küldöttek Sárospatakra. Kun Bertalan püspök a délutáni 1/2 órai személyvonattal érkezett Miskolcra. Az érkező püspököt a pályaudvaron előbb *Keresztury József* alsó-zempléni esperes az egyházi hatóság, majd *Barthos József* középponti főszolgabíró a közigazgatási hatóság nevében üdvözölte ékes szavakban, meleg »Isten hozta«-tal a nagyszámú egybegyűlt közönség élén, kik között volt: a városi tűzoltóság, a főiskolai ifjúság, a tanárkar, és az Igazgatótanács.

A püspök négyes fogaton vonult be a városba s itt *Bálint* Dezső ref. lelkészhez szállott.

Este 7 órakor a püspököt a ref. egyház közönsége 30 éves püspöki jubileuma alkalmából *Jáklyásmenettel* tisztelte meg, amely a főiskola épülete előtt indult ki — az ünnepelt férfiú gyászára való tekintettel zene nélkül — s a Rákóczi- és Kossuth-Lajos-utcákon át érkezett a ref. paplak elé. Itt a vegyes (női és férfi-) kar éneke után *Meczner Béla*, az alsó-zempléni egyházmegye gondnoka, üdvözölte az érdemes főpásztort, aki 55 éves lelkészi és 30 éves püspöki hivataloskodása után még mindig erőteljes kézzel, éber lélekkel vezeti a Tiszán-innenni egyházkerület ügyeit, vezeti az egyház és iskola hajóját a felvirágzás felé, s küzd a szabadelvű eszmék mellett. Hálás tisztelettel, forró szívből üdvözölte őt a sárospataki ref. egyház hívei nevében s kívánt a Gondviseléstől áldást életére, további működésére!

Az ünnepelt főpap előbb a meghatottságtól elfogult, de utóbb egyre erősödő hangon, melynek ércén nem látszott meg a 80 év elvonulása,

köszönte meg a szíves üdvözlést, s a város minden rendű s rangu lakosainak ez ünneplésben való részvételét úgy tekintette, mint a felekezeti béke s egyetértés szép megnyilatkozását s kívánt áldást a város nagyjaira és kicsinyeire, kívánt virágzást és gyarapodást e fényesmultú egyházra!

Megemlítjük, hogy az illusztris vendég tiszteletére az egész város zászló-diszt oltott s a díszmenet alkalmával teljesen ki volt világítva; a katolikusok és izraeliták mindkét tekintetben versenyeztek a reformátusokkal. »Vicem province.«

A vármegye nagyküldöttsége, mely 25 tagból állott, vasárnap reggel a gyorsvonattal érkezett Ujhelyből közszeretű főispánunk, *Molnár* István vezetése alatt, aki most már harmad ízben szerencsétlente látogatásával városunkat és volt részese örömeinknek. Vele jöttek: *Kaposy* Menyhért r. k. lelkész-esperes Vásárhelyről, *Molnár* Béla dr. választókerületünk népszerű országos képviselője, *Dokus* Ernő országos képviselő, *Stépan* Gábor nagybirtokos, *Nemes* Lajos kir. tanácsos tanfelügyelő, *Miklós* István g. k. lelkész-esperes, és a többiek, mindnyájan kedves vendégeink, közöttük *Csibur* László kir. honvédőrnagy Ujhelyből, kiket megérkezésükkor az egyházkerület, a főiskola és a város elüljáróságából szervezkedett küldöttség köszöntött szíves éljenzéssel a vasuti állomás udvarán.

Az illusztris társaság, templomba indulásig, *Láczay* László dr. házában talált kedves otthont és vendégszerető fogadtatást. D. e. 1/2 10-kor volt a beharangszó. Az igen tágas templomban ember ember hátán, több ezere. A küldöttségek azokban a padosorokban foglaltak helyet, amelyek szembe néznek a szószékkal. Az ur asztalát körülvevő korláton belül az esperesek, mellettük a templom hajójában, az északra nyíló ajtó előtt a felszentelendő lelkészek, névszerint *Magyar* István, *Sólyom* Barna, *Ondi* Lajos, *Kovács* Mihály, *Nagy* Barna, *Szabó* Bertalan, *Fodor* Emil, *Kovács* Károly, *Csik* Dániel püspöki titkár, *Tüdös* István dr. teol. tanár, *Réz* László, *Pakó* Lajos, *Szabados* László, *Jakab* János, *Tisza* János, *Köröskényi* István, *Demjén* István, *Péter* Mihály, *Szabó* András, *Botka* Bertalan, *Kónya* József, *Sáfrány* Lajos, *Kenyeressy* Árpád és *Péchy* János ültek. A szószéktől jobbra eső padosorokat, ugyiszintén a templom hajójának keletre néző kórusát igen díszes hölgyközönség, a templom hajóját négyszögben körülfogó térs galériákat ezer, meg ezer főnyi jelenlenség tartotta megszállva.

A tarczali és a b.-kereszturi ütközetek (jan. 22—23) eredményéből, a császári vezér, *Schlick*, meggyőződött arról, hogy tetemes erősegség nélkül a tiszai átjárót aligha képes lesz könnyű szerrel a magyar csapatoktól kioroszakolni s ezért *Windischgrätz*-től segítséget kért.

Értesülvén *Klapka* arról, hogy a Pestről kiküldönített *Schulez*-hadosztály a *Pergen-* és *Parrot*-dandár, (5000 ember) január hó 25-én a *Schlick* hadtestével egyesült és támadásra készül, — mint-hogy *Dembinszky*-től a kért erősítést meg nem kapta, de sőt *Dembinszky*, éppen a felső-tiszai hadtest érdekeinek figyelembe vétele nélkül, egészen más irányú működésről tudósította, magára és csapataira nézve pedig a b.-keresztur-tokaji és a tarczali-tokaji defiléket esetleg végzetessé válhatónak ítélte: seregét a Tisza balpartjára helyezte át; Tokajban, Tarczal és B.-Keresztur felé cirkáló gyenge őrzőerőket hagyott.

Tokaj, a Tisza és Bodrog egybeszakadásánál, a Tokaji hegy alatt a két folyónak a hegy alá kanyarulatával képezett szűk helyen, a Tisza és Bodrog folyó jobb partján, északtól délnek húzóva fekszik. Csak a város közepén nyulik fel nyugat felé a hegy lejtőjén egy pár utcája. A szakadékos, meredek hegyoldalok a Bodrog és Tisza folyása csupán a város főtúját hagyják meg utnak a közlekedésre.

B. Kereszturtól a Tokajnak vezető út, a Patkókő-csárdáig, a Bodrog folyónak a hegy alá kanyarodásával szintén egy szoros alakul; Tokajnak déli végétől a Tarczal felé vezető csavargó

Az új orgona pompás »Introductio«-jának meghallgatása után a főiskolai énekkar, mely az orgona előtt, a nyugotra néző kóruson foglalt helyet a »Nagy ünnepet ülünk« kezdetű éneket zenitette rá. Ugy a karének, mint a karénekben *Horváth* Dezső joghallgatónak hatalmas bariton-szóloja, nagyban emelte az ünneplő sokaság templomi áhitatát, ami aztán a tetőfokra szökken, midőn *Hodossy* Bélának, ennek a zsenialis zene-professzornak karnagyi dirigálására megszólalt a »vegyes« (t. i. nőkből és férfiakból egygyé szervezett) kar. Soha ennél szebbet, lélekemelőbbet. Mintha a kerubokat és a szerafokat, kik ott fent, tul a borulatok és viharok régióin, a derült, a magasságos egekben a megdicsőült lelkek dicséretéről énekelnek, hallottuk volna zengeni csodálatos, fonséges tulvilági hangokon! Hírét ennek a pár éve fenálló vegyes karnak hallottuk már, de magát a kart most hallottuk először. S. Patak országos nevezetessége egygyel szaporodott: evvel a vegyes karral. Aki teheti, ha alkalom adódik rá, meghallgatni el ne mulasztja. — Kun püspök imája, mely a vegyes kar éneket megelőzte, szintén fonséges szárnyalású volt. A kálvinistáknak nincsenek szentjeik. A katolikusok szentjei, kiknek az maradt föl tisztelendő hírukül, hogy szépen imádkoztak, így imádkozhattak. Angyali jószággal, égi békével, földi kiengesztelődéssel megtelt szívből, mint imádkozik ez az elaggott Simeonja a »magyar vallás«-nak Kun Bertalan püspök...

Következett a *Bálint* Dezső s.-pataki ref. pap alkalmi beszéde a következő igék fölött »Mi a meny és föld istenének szolgálói vagyunk és újonnan megépítjük a hajlékot, mely ennek előtte sok esztendővel épített volt« (Esdrás) Beszéde, úgy is mint retorikai mű, úgy is, mint koncepció, hatásos volt. Üdvözölte az egyházkerületet, az egyháznak ifju apostolait, az alsó-zempléni egyházmegyét, Zemplén-vármegye küldöttségét, üdvözölt minden jelenvoltat, felekezeti különbség nélkül, kiket egymástól nem választ el földi érdek, mert hiszen ök valamennyien az egy hazának gyermekei, — üdvözölte a s.-pataki anyaiskolát, ki világitótorony volt, midőn a háborúságok tengerén a magyar protestantizmus hajóját Scyllák és Charybdisek közt hanyták vetették a viharok... ezt az anyaiskolát meg is áldotta, mondván: »Legyen jutalmad a te fainak hűségé!« Üdvözölte a gyülekezetet, kívánván neki, hogy a bevégzett munka boldogító öröme legyen mindéig osztályrésze... Azután elmondotta röviden a templom történetét: 1714-ben fatemplomban, 1781-ben a most renovált és sok

utak és akkor helylyel-közzel mocsarak a csapatok kifejlődését egyáltalán meg nem engedék.

Az esetleges visszavonulásnak a szűk defilé miatt veszedelmes volta aggasztotta tehát *Klapka* s azért hagyta el a tarczali és a b.-kereszturi állásokat s átkelt a Tisza balpartjára, ahol a tokaj-debreczeni út Rakamazig vezető szakaszának akkor mindkét oldalán elterülő erdő, sőt végső esetben maga a morotvától környezett Rakamaz is hatalmas állódásul kínálkozott.

A Tisza jobb- és balpartját egy fahid kötötte össze, melyet a csapatok átvonulásakor januárius 25-én egy tüzértiszt vigyázatlan könynyelműségéből felgyújtott.

A magyar sereg tehát január 26-án a következő védőállásba helyezkedett.

A) *Balszárny*. *Bulharin*-dandár: 1) a lengyel légioi 2 század *Tvorniczky* őrnagy alatt, — 2) a 34. honvéd zászlóalj, 6 század, — 3) az 52. honvéd zászlóalj, 4 század, — 4) az abauji önkéntesek, 2 század, — 5) hevesi önkéntesek, 2 század, — 6) az 1-ső számú huszár-ezred, 2 század, — 7) a 3-ik sz. huszár-ezred 1/2 század, — 8) a 6-ik sz. huszár-ezred 1/2 század, — 9) Lehel-huszárok, — 10) 12 fontos 1/2 üteg az az 3 ágyu, — 11) 6 fontos 3 ágyu, — 12) 3 fontos 3 ágyu, — tehát két zászlóalj és 5 század gyalog, 1 1/2 század lovasval és 9 ágyuval Nagy-Faluban és Eszláron fogott állást.

B) *Jobbszárny*. *Schulez*-dandár: 1) a 17. honvéd zlj. 6 század, — 2) a 43. honvéd zlj. 3 század, — 3) a 39. serezed (Don Miguel) 4 század,

TÁRCA.

A tokaji ütközet.

(1849. január 31.)

— A »Zemplén« eredeti tárcája. —

Amint 1849. január 5-én a császári hadak fővezére és tejhatalmu császári biztos, *Windischgrätz* herceg, Budát és Pestet megszállotta és a magyar országgyűlés, meg a honvédelmi bizottmány* is Debreczenbe költözött: a felső tiszai magyar hadseregnek kettős, és pedig a magyar ügyekre nézve talán legfontosabb feladata volt az egyik, hogy a *Schlick* és *Windischgrätz* seregeinek egyesülését gátolja, a másik és kiválóképpen fontos, hogy *Schlick* elől a tokaj-debreczeni hadutat elzárja s evvel a magyar kormány és országgyűlés lételet biztosítsa.

Ezt a feladatot, a kassai második szerencsétlen ütközet vezére, *Mészáros* Lázár hadügy-minister-tábornok is megértette és a kassai második ütközetben szétzúllott seregeit rendezve, akképpen tette meg intézkedéseit, hogy mindenek előtt *Schlick* hadtestének a tokaji átkelést lehetlenné tegye.

Első feladatának teljesítése okából tehát, a *Dessewffy*-dandárt Miskolcra hagyva, seregével, mintegy 5000 emberrel, Gesztelybe és Szerencsre húzódtott.

tekintetben ujjaépített templomban dicsérte az Urat a pataki szegény kis gyülekezet, melyet gazdaggá és nagygyá tett a hithűség és szeretet. Azután felsorolta a templom jötevőit, kik annyian voltak és vannak, hogy a templomnak minden kövére jutna egy-egy tiszteletreméltó név. A jeles egyházi szónok beszéde igen jó hatást gyakorolt mindenre, mert midőn a multakat takaró fátyolt fel-fellebbentette, sohasem rekriminált. Jól tette. Az apák bünciért nem illik, nem is helyes dolog követ dobni fiaikra. *Dezső* Balint beszédét is az engesztelődés szelleme lengte át. Amit ott nem tehetünk, a templomban, itt kiáltjuk feléje a templomi jelenlenség nevében, hogy: *Eljen!*

Most az egyházi énekhar szép előadása után, ismét *Kun* püspök lépett a szószékre, hogy az ifjú lelkészeket felavassa az evangéliumi szolgálatra, melyre magukat krisztusi tudományukkal érdemesekké tették; gyönyörű adhortációjában lelkeikre kötve, egyebek között, hogy a különböző hitfelekezetekkel szemben mindig iparkodjanak a békeesség fenntartására, az édes magyar haza boldogságának előmozdítására és felvirágoztatására. Irányelvüket pedig ezekkel a szavakkal tűzte ki: „Az evangéliom erejével istenért, hazáért, királyért! Amit még ezután mondott, az minden szívet megtöltött boldogságos érzéssel, mert amit mondott, az az isten- és emberszeretnek apotheozisa volt s minden szava a biblia szava volt. — Miután pedig a felszentelendő papok a kérdésekre, miket hozzájuk intézett, mindnyájan megfeleltek, elrendelte, hogy a felszentelendő előéletéről szóló bizonyítványok felolvassanak. Ezt az egyházmegyei papi jegyzők, úgy amint a felszentelendő hovatartozósága szerint érdekelve voltak, teljesítették. Egy-egy bizonyítvány felolvasása közben, amint kiváló dicsérettel szólt az illető felszentelőnek egyéni kiválóságáról, föl-fölhangzott az éljenző is a hallgatóság köréből.

Nem sok hiányzott a déli 12 órából, midőn a bizonyítványok felolvasása véget ért, — mikor aztán *Kun* püspök felszólította az ifjú lelkészeket az eskütelre, melynek magasztos, minden felekezeti elfogultságtól gondosan óvakodó, de igaz protestáns szabadelvűségtől áthatott szavait *Csinke* István rimaszombati lelkész, egyházkerületi aljegyző mondotta előre az esküttevőknek. — A püspök áldó szavainak elhangzása után, miközben a meghatottság könyeket sajtolt a szemekből, a felszentelt papok kórusban kezdték énekelni a reformátusoknak egyik leghatásosabb templomi himnuszát, a „Jóvel Szent-Lélek Uristen!”, melynek elhangzása után körben oda térdepeltek az úr asztala mellé, hol a püspök és az esperesek kézrátétele s imája közben a Szent-Léleknek velük való közöltetése megtörtént. Már előbb, ez aktus előtt közvetlenül, fölavatta a püspök az ujonnan megválasztott három új esperest: *Fejes* Istvánt, *Keresztury* Józsefet és id. *Kapossy* Györgyöt. A papszentelés szertartását *Kun* püspök beszéddel fejezte be, buzdítván „kedves tisztársait”, hogy a szent hivatalnak gyönyörűsége igáját mindig örömmel viseljék, — hogy törekedjenek igaz tudományra, küzdjenek a hitetlenség ellen, s elmen-ven tanítsák a népet isten-, ember- és hazaszeretetre. Végezetül imát mondván, áldást kért a királyra, a királynéra, a felséges uralkodó családra, azután a város minden lakosára és az egész emberi társadalomra. . . .

D. u. 1 óra múlt, midőn elhangzott a templomi Amen.

Most a küldöttségek tisztelgése következett a püspöknél, ki a lelkészi lakon fogadta őket,

— 4) Lehel-huszár 1 század, — 5) Hevesi lovas nemzetőr 1/2 század, — 6) egy üteg 3 fontos 6 ágyu, — tehát két zászlóalj és egy század gyalog, egy és fél század lovas, 6 ágyuval Timáron és Szabolcson helyezkedett el, de ebből a 43 zászlóalj *Vis* és *Zalkod* tájáról az ujhely-tokaji utat figyelte.

C) A *derék sereg*. Ezt képezte a *Dessewffy*-és *Gedeon*-dandár, még pedig a) a *Dessewffy*-dandár: 1) a 26. honvéd-zászlóalj 6 század, — 2) a 19. honvéd zlj. 6 század, — 3) a borsodi önkéntesek 4 század, — 4) kőburg-huszárok 1 század; hat fontosága 6 darab három fontos ágyu 1 darab, összesen két zászlóalj, négy század gyalog, egy század lovas és kilenc ágyuval Rakamaz keleti oldalán fekvő halmokon állott.

b) A *Gedeon*-dandár pedig: 1) a 42-ik honvéd-zászlóalj 4, — 2) a 20. honvéd-zászlóalj 2 század, — egy és fél század lovas nemzetőrrel és 6 darab 3 fontos ágyuval a Tokajból Rakamazra vezető országút északi oldalán, az erdőben állott csatarendben.

Január 31-én *Schlick* császári vezér, két oldalról nyomult Tokajnak:

1) a *Fiedler*-dandár, a *Vilmos*-főherceg-ezred egy zászlóaljával, az *István*-főherceg-ezred egy zászlóaljával, a *Hartman*-ezred egy zászlóaljával, 2 század császári s valiszérral és egy üteg 6 fontos ágyuval; 2) a *Pergen*-dandár a *Kudélka*-ezred egy zászlóaljával a *Maczuhelli*-ezred egy zászlóaljával, a *Párma*-ezred egy zászlóaljával, 2 század nehéz lovassal és 1 üteg 6 fontos ágyuval, tehát 2 dan-

elősőr az egyházkerület, azután a pataki főiskola és egyház, utána a vármegye, végül S. Patak város és a vidéki egyházak küldöttségeinek tisztelgését. A vármegyei küldöttséget maga a főispán vezette a püspök elé és tolmácsolta érzelmeit, mire *Kun* püspök mély meghatottsággal válaszolt.

Rövid, csak pár percnyi pihenés után következett és kezdődött d. u. pontban 2 órakor a közebéd.

A tágas tornacsarnok szépen volt földszitve. A 200 főnyi vendégseregnek illő és kényelmes elhelyezésére vagy 10 asztalnál terítették, melyek körül Sárospatak úri szép leányai (sokan vannak) teljesítették az ételhordásnak épen nem könnyű feladatát fáradhatatlanul. A „sok körül toródó szorgos Márta” szerepét *Búza* Jánosné öngyásága töltötte be, nemcsak közmegelegedésre, hanem példaadólag is minden idők és ugy a jelen, mint az eljövendő egyházi főgondnoknak számára.

Kun Bertalan d. u. pontban 2 kor lépett az étkező-tornacsarnokba. Mindnyájan fölállottunk és a szívből éljenzés harsány szavával köszöntöttük. *Vay* Béla báró egyházkerületi főgondnok, mint a főrendiház alelnöke, kötelesség összeütközésbe jutott önmagában a főgondnokkal, s mert amaz győzött, távolmaradását kimentette. Amint a főasztalnál *Molnár* István főispán, *Bernáth* Elemér kir. táblai tanácselnök, *Lévay* József (a költő), *Szekecs* Kálmán rk. lelkész, apát, *Kapossy* Menyhért rk., *Miklóssy* István gk. esperesek, *Dókus* Gyula, *Fejes* István, *Dókus* Ernő, *Molnár* Béla dr., *Mecsnér* Béla, *Stépan* Gábor és a többiek társaságában a püspök helyet foglalt, legott rázendítette a cigány és kezdetét vette az izletesnél izletesebb ételek felszolgálása, sőt a legizletesebbeké mindazok közül, melyek banket alkalmával eddig asztalra kerültek. És legott megkezdődött az asztalok körül felszolgáló pataki szép leányok sürgése-forgása, még pedig oly élénken, hogy lehetetlen volt őket egyenkint számba venni. Így történt hát, hogy a háztartástánból kedves mindnyájuknak egyenkint és összességben adjuk meg ezennel jól megérdemelt tanjeggyül a „kitünő”-t

Vagy egy jó óra folyásán át jutottunk el a tokaji asszúhoz, mikor *Kun* püspök fölemelkedett a szólsra. Ófelségeért, kit népeinek szeretete törhetetlen páncéltól vesz körül, emelte Tokaj-Hegyalja nektárát gyöngyöző poharárt. Az igen lelkes felköszöntőt állva hallgatták és szünni nem akaró éljenzéssel csatlakoztak annak jókívánatahoz, hogy t. i. a „legelső magyar ember”, a „legalkotmányosabb király” népeinek boldogítására matuzsálemi évekig éljen! — *Bálint* *Dezső*: a gondvi selésszerű püspökért, kinek 30 éves püspökszködsését szívben velünk együtt ünnepli a hazai őszes protestánság, emelte aldomáspoharát. — *Keresztury* József semjéni ref. esperes-lelkész hosszas poharköszöntőjében a távollevő világi főgondnokról emlékezett meg. — *Búza* János, a s. pataki egyház főgondnoka, ugys mint címzetes házigazda, a Tiszán-inneni ev. ref. egyházkerület jelenlévő képviselőtéért mondott ragyogó felköszöntőt. — *Mecsnér* Béla, mint az a-zempléni egyházmegye főgondnoka, igen jellemző történeti visszatekintéssel, mikor t. i. a vármegye azért jött Patakra, hogy onnan a reformátusokat kiűzze, ma pedig azért, hogy „erős várak” örömmünepében őszinte rokonérzessel osztozzék, Zemplén-vármegye küldöttségeért s annak vezetőjeért, *Molnár* főispánért emelt poharát és támasztott nagy éljenzést. — *Bernáth* Elemér: a pataki egyház és főiskola fölvirágzásáért ivott. — *Maklár* P. Miklós, pataki főiskolai tanár, a kitünő vezérekről, a ma fel-

dár 5 zászlóalj, 2 század gyalog és 16 ágyuval, 4 század lovassal. A *Fiedler*-dandár Mádról Tarczalon át Tokajba vonult s Kis-Tokajt a só-ház épületekig megszállotta; a *Pergen*-dandár meg a mádi kettős csárdától északra fordult; B.-Kereszturon át jutott Tokajba, és Nagy-Tokajban a hídfőnél rendezkedett. A *Fiedler*-dandárt nyomon követte és szintén Kis-Tokajban helyezkedett el a *Parrot*-dandár, nyolc század vértessel és egy 6 fontos és egy 12 fontos üteggel.

A *Schlick* hadosztályai elől a magyar sereg előre tolt különítményei tüzelés nélkül visszavonultak, hogy az ellenség megérkezett híru adják. Összegezzük az egymással szemben álló hadak létszámát s kitünik, hogy a császáriak részéről akciába vitt 6 zászlóalj gyalogos ellen a magyar vezér egyelőre csak a *Gedeon*-dandárt a *Dessewffy*-dandárt és a *Bulharin*-dandárt egy zászlóalját, összesen 4 zászlóaljat és 4 századot szándékozott ütköztetbe vinni.

Végeredményében azonban, mint látni fogjuk, *Schlick* nem erőszakolta az áttörést annyira, hogy Klapkát egész erejének kifejtésére kényszerítse.

Január 30-án *Török* Miklós gróf százados a *Schulczig*-dandárból, egy 30—40 főből álló lovas portyával Tarczala ment, hol a fekete-sárga zászlót a templomra kitézte; ezt meghallván Klapka, az 1-ső huszárezredből 1 főhadnagyot és 10 lovas küldött ellene, de már akkorra *Török* nem volt ott. Ez volt az első mozzanat a tokaji csatához.

avatott esperesekről emlékezett meg, szintén hosszasan, de csattanósan, midőn kívánta nekik, hogy az egyházi és társadalmi élet csatamezőin őket és a vezérletükre bízott seregeket soha ne zavarja meg a „klumi köd”. — *Debrécsenyi* Bertalan: A mult és jelen között vonva parallelt, s oda konkludálván, hogy akik régen ellenségek voltak, most testvérekként ölelik egymást, a különböző vallásfelekezetek jelenlévő képviselőiért emelte poharát. — *Szinyei* Gerzson: a m. kir. honvédség jelenlévő képviselőtéért, amely honvédség hazafiuság érzetében folytatása az 1848/49-iki honvédségnek, mondott rövid, de velős és hosszasan éljenzett poharköszöntőt. — *Dezső* Lajos: Fejes István esperesért, a költő-papért, aki ötlet s széplelkű francia enciklopedistákra emlékezteti, emelt aldomáspoharát. — *Ballagi* Géza dr., humoros tőszttal, a járás atyjáért, *Barthos* főszolgabíróért éljenzett meg hallgatóságát. — *Radócsi* György, vonatkozva a Szinyei gondolatmenetére, a prot. egyháznak új táboráraért, a felszentelt ifjú lelkészekért mondott hatásos dikiót. — *Zombory* Gedő a „kedves hölgyeknek”, akik, ugymond, étellel-itallal bennünket olyan jól tartottak, mint életünkben még soha, senki, sehol, kivant élénk derűtség közt olyan boldogságot, aminő a polgári anyakönyvi hivatalnak „házasulók anyakönyvé”-ben mielőbb kezdődjék és minél később végződjék el.” — *Lévay* József: egy gyönyörűen jellemző mitológiai képlet előre bocsátásával az eszményekért hevülni hivatott ifjuság, különösen pedig a pataki főiskolai ifjuság törekvéseinek nemes szelleméért mondott dicsőítő egyszer-mind buzdító köszöntést.

Most következtek volna a válaszok. De azokra nem maradt idő.

A közebéd végeztével, délután 3/45 órakor átvonult az ünneplő gyülekezet a tornacsarnokból a régi főiskolai kert jobb szárnyába, az u. n. botanikus kertbe, melynek közepén emelkedik a *Tompa*-szobor. Ennek leleplezése volt az ünneplésekben gazdag nap egyik legfényesebb, legkimagaslóbb mozzanata. A szobor környékét ekkorra ellepte már a főiskolai ifjuság s a nagy közönség; köröskörül az elhelyezett pad sorokon *Tompa* legnagyobb tisztelői, a Tompa-kultusz főápolói: a minden szép és nemes iránt fogékony keblű nők foglaltak helyet.

Amint *Kun* Bertalan püspök, *Lévay* József, *Fejes* István, *Dókus* Gyula, *Bernáth* Elemér s mások társaságában a szobor megett elhelyezkedett, megkezdődött a leleplezés ünnepe.

Az ünnepség műsora a következő volt: 1. *Himnusz*, előadta az ifj. énekkar. 2. *Alkalmi beszéd*, tartotta *Tüdős* István dr., a m. Irod. Önképzőtársulat ez évi elnöke. 3. *Dalünnepe*, előadta az ifj. énekkar. 4. *A szobor története*, *Finkei* Ferenc dr.-tól, az Önképző-Társ. mult évi elnökétől. 5. *Alkalmi óda*,*) írta *László* Andor joghallgató, szavalta *Lehoczky* Béla jogh. 6. *Lévay* József üdvözlőbeszéde a m. Tud. Akadémia s a Kisfaludy-társaság részéről. 7. *Télen nyáron és Virágos kenderem*... előadta az ifj. énekkar. 8. *Tompa-szobra előtt*, írta *Szuhay* Benedek kápolnai ref. lelkész, szavalta *Piskóti* Ferenc jogh. 9. *Záróbeszéd*, tartotta Nagy Béla teológus, az Önk. Tars. alelnöke. 10. *Radócsi* György kozigazgató szobor átvételi beszéde. 11. *Szózat*, énekelte a közönség.

Ennek a gazdag műsornak több pontja olyan volt, amely azt jóval fölbe emelte a szokásos if-

*) A nagy hatást ébresztett szép poéma lapunk mai számanak „Csarnok”-ában olvasható. Szerk.

Délután 1 órakor *Schlick* serege, még pedig Tarczalról jövet, a Tisza jobb partján a sóraktárak mellett, a B.-Kereszturtól érkezettek és a *Pergen*-dandár pedig a vámház mellett állították fel ütegeiket s azonnal megkezdtek a Tisza bal partján csatarendben álló 34. honvédzászlóalj és az erdő lövetését.

A császáriak felvonulásakor maga a 34-ik honvéd-zászlóalj 6 ágyuval tartotta a Tisza balpartját, de az első ágyulövésre már a 42-ik zászlóalj egyenesen a leégett hidnak tartott, míg a 20-ik zászlóalj egy százada az országút északi oldalán az erdőben a Tisza partjára az előbbivel egyközűen igyekezett felvonulni s a 20-ik zászlóalj második százada, a 34-ik és 42-ik zászlóaljak tartalékjaként foglalt állást.

A császáriak nehéz ütegei a *Bulharin*-dandár 3 és 6 fontos lövegeit állásváltoztatásra készítetik, de a 34-ik honvéd-zászlóalj tömegeit megingatni, csatárait visszavonulásra kényszeríteni nem bírják, sőt a 34-ik zászlóalj csatárai közvetlenül a Tisza jegén megállva a tulsó parton rendezkedő ellenséges gyalogságot folytonartó tüzeléssel megmagavarták.

Schlick, aki az ütközet kezdetétől fogva a tokaji vámmellett álló szobor háta megett állva intezte az ütközet folyását, a 34. zászlóalj ellen, a *Hartman*-ezred négy századát, a rakamazi vámház elfoglalására két századot rohamra küldött. A 34-ik zászlóalj a rohamot visszaveri és az ellenséges roham-oszlopot a folyó közepéig úzi, azonban a rakamazi vámház ellen küldött két

jusági ünnepeknek s országos jelentőségű irodalmi ünnepléssé tette a sárospataki ifjuság dicsőséges napját, amint hogy az ifjuság műve, a Tompa-szobor felállítása is, országos jelentőségű esemény.

A mai kor irodalmi áramlatai más uton járnak, mint a Tompa szelleme. A kritika e divatnak hódolva, meglehetősen mostohán bínik vele. Annál nagyobb dicsősége ifjuságunknak, hogy ez országos közöny és hidegség dacára mert lelkesedni egykori diákársá, az Önképző Társulat egykori tagja, az újabb népies-nemzeti irány diadalának egyik kivívója, az Arany-Petőfi-Tompa triász egyik halhatatlan tagja iránt, — lelkesedését tettekbe öntötte, a pataki főiskola minden barátjába kiárasztotta s ezek segítségével, de jórésben a saját áldozatai árán, pár évi kitaró munka után, a muzsák berkeit a nagy költő szobrával ékesítette, hogy mindig maga előtt lássa őt, s lelkesedést, ihletet merítsen tőle.

Igy jött létre a szobor, melynek eszméjét először S. Szabó József teológus, jelenleg debreczeni ref. főgimn. tanár, penditette meg, Bartha Béla dr. tanár karolta fel s apolta pár évig, felolvasó-estekkel s műkedvelői előadásokkal gyűjtve össze az első százakat javára, végre a múlt év végén Finkai Ferenc dr. jogtanár a milléniumi országos lelkesedést felhasználva, felhívást bocsátott ki az adakozásra a sárospataki főiskola barátjaihoz s e felhívás eredménye 9 hónap alatt több mint ezer forint lett, úgy hogy a szükséges alap összejött a szobor javára. E kedvező eredmény folytán Finkai január havában Holló Barnabás szobrásznál, a rimaszombati Tompa-szobor készítőjénél megrendelte a mellszobrot, ki annak elkészítését, a talapzattal együtt, 1600 ft-ért vállalta el. A szobor javára máig 1515 ft 15 kr. gyűlt össze, a hiányzó összeget a főiskola fedezte, valamint az készítette el az alapot is.

A mellszobor igen szép művészi alkotás, körülbelül kétszeres életnagyságban, Tompát fiatalabb korában ábrázolja, lelkes, eszméktől sugárzó arccal, Kossuth-szakállal, attilában; talapzatán, mely ugyanolyan kemény fehér kő, mint az Arany-szobor talapzata, ez egyszerű felirással: Tompa Mihály. Arccal Ujhely felé van helyezve, míg tekintete a főiskola épületére irányul.

A sikeres megoldásért a művészek teljes hálára vagyunk kötelezve. Virágok közt áll a Virágregék költője, hallgatva az ibolya álma, hús fák rávetődő árnyában.

A beszédek közt több tartalmas, nagyhatású volt. Tüdős minden oldalról jellemezte előtűnk a költőt; bemutatta a népregek és mondák költőjét, ki mint sárospataki diák bocsátott ki felhívást az első művének előfizetésére s e művével oly nagy sikert aratott, hogy csakhamar második kiadást kellett rendeznie. A Rókus-kórházban írta: Telenydrón kezdetű dalát, mely több mással együtt atment a nép ajkára, népdallá vált. A forradalom leveretése után ő adott az elnyomott nemzet keserveinek legmélyebb, legerőteljesebb kifejezést; az ő ajkain szólalt meg a fájdalom, a sóhaj — s mellettük a remény gyöngye sugara. Elbeszélő költeményeiben józsi humor csillog, virágregéi új s szinte magában álló műfajt honosítottak meg a magyar irodalomban. »Olajága« ma is a legelterjedtebb, legkiválóbb női imakönyv, mely egy művelt nő asztaláról se hiányzik; egyházi beszédei mély gondolataikkal, tartalmas fejtegetéseikkel tünnek ki. Beszéde közben hullott le a lepel a szoborról.

század a vámházat elfoglalja s abban és a vámház mellett épült állásban befészkelődik. Ép akkor mikor a Hartmanok a Tisza bal partján már lábukat megvetették, érkezett meg a 42-ik honvéd-zászlóalj s melllette jobbra a 20-ik honvéd-zászlóalj, egy százada, a 42-ik honvéd-zászlóalj arcban szuronyonnyal támad, az immár fedett állásban tartózkodó császáriakra, a 20-ik honvéd-zászlóalj százada jobbról igyekszik a 42-ik zászlóalj segítségére; a 42-ik zászlóalj szuronyonnyal veri ki, a vezénylő kapitányuk eleste miatt megzavarodott Hartmanokat és a menekülő császáriakat a Tisza jegén át üzőbe veszi. A 42-ik és a 20-ik zászlóaljak előnyomulása után amint a császáriak a vámházból és környékéből visszatakarnodni kezdenek, a szuronyzó honvédek előnyomulását gátlandok, a császáriak gránát-lovedékekkel árasztották el a vámházat s csakhamar, úgy a vámház, valamint a mellette fekvő állás lángban állott. Azonközben a Desseffy 12 fontos útege a Gedeon ágyúval az ütközet színhelyére érkezvén, a magyarok annyira erős tüzelést indítottak, különösen Nagy-Tokaj házaire és utcáira, hogy a császáriak útegei és löszerkocsijai a város északi végére kénytelenek menekülni.

Az ágyú tüzelés most már különösen a sóházak tájékáról és a régi vár tájékáról a puská tüzelés pedig Nagy-Tokajnak a Tisza partján épült házaiból folyton viszonzottatott. Délután még egyszer megkísérelte Schlick az áttörést, de már akkor két zászlóaljat és egy röpentü úteget indított előre. A 34-ik és 42-ik honvéd-zászlóalj elszántan rohantak az előre törtető császáriakra,

Legnagyobb hatást keltette, amint legmagasabban járt a Léway József beszéde, ki az Akadémia és a Kisfaludy-társaság koszoruját hozta el egykori barátja szobrára. Költő költőről, barát barátról: gondolni lehet, a szív minő nemes érzelmei, a lélek minő fenkölt gondolatai nyilatkoztak meg e hódoló beszédben, mely az elismerés, a tisztelet, a hála koszoruját illesztette a méltatlanul mellőzött költő homlokára.

Az alkony reánk borult, midőn Radócsi György közigazgató a tanári kar nevében átvette a szobrot az ifjuságtól s annak hűséges gondozását s a költő szellemének még hűségesebb ápolását megígérte.

Este táncmulatság zárta a szép napot; ennek csak egy baja volt: kicsiny volt számára a városháza nagy terme; kétszer akkora terem kellett volna, hogy kényelmesen mozoghassanak. A hőség s a szűk helyiség azonban még sem voltak képesek a jó kedvet elfojtani; folyt lelkesen a tánc egész a hajnali órákig. A bál szép jövedelmet hozott az ünnep költségeinek fedezésére.

Igy ünnepelt ma egy hete Sárospatak.

A vármegye gyűlésterméből.

— Folyt. és vége. —

A másodnap közgyűlés kezdetén is főispánunk öméltsága elnökölt, később, mielőtt eltávozott, az elnökséget átadta az alispánnak, aki azután, kevés félbeszakítással a déli órákban, egész késő estig, amidőn a kétnapos közgyűlést befejeztük, fáradhatatlanul töltötte be az elnöki tisztet.

Nem említve a felolvasott ministeri rendeleteket, melyek közül a nagyközönséget érdeklők lapunk »Hivatalos Rész«-ében úgy is közzétettük majd, a közérdekű tárgyakat, melyek a másodnap közgyűlése elintézését nyertek, rövidesen a következőkben ösmertetjük.

A közpénztárak vizsgálatáról szóló jegyzőkönyvek, melyek úgy a pénzkezelés, mint az ügyvitel tekintetében teljesen megnyugtatók, tudomásul vétetvén, fölterjesztettek a belügyi kir. miniszterhez, — ugyszintén fölterjesztetett a gyám-pénztár az 1895-ről egybeállított és a számvétség részéről helyesnek talált számadás-mérleg is.

Maros-Torda vármegye törvényhatósági közgyűlésének átiratát, mely a június 8-iki országos diszmenetnek művészi ecsettel leendő megörökítése érdekében propagál, — tudomásul vette a közgyűlés; ellenben a Zemplén-vármegye diszmenetében részt vett banderistákak e hazafias szolgálatukért köszönetet mondott s egyszermind azokat a banderistákat, kik a vármegye színeiből egybeállított diszmagyar ruhában lovgáltak az országos nemzeti diszmenet csoportjaiban, fölírta, hogy a diszruházatot emléküi a vármegye közönsége részéről elfogadni sziveskedjenek.

A S.-A. Ujhelyben építendő törvényszéki palota ügyében a közg. bizottságtól érkezett átirat buzgó partfogással fogadtatván: annak érdekében emlékirat fog szerkesztetni, melyet annak idején a vármegye közönsége részéről nagyküldöttség fog az igazságügyi kir. miniszternek átnyújtani.

Az 1897-98-ra egybeállított és a közg. bizottság részéről már elfogadott közüti költség-

s csakhamar győzedelmesen s itt is néhány fogolylyal tértek vissza állásaikba.

A sötét este vetett véget a mindkét részről hevesen folytatott tüzelésnek, s úgy 10 óra tájban a Tokaj és a Patkókő-csárda közt elterülő sikon megcsillámlottak a B.-Keresztur fele hátráló Pergendandár tábornok; a Fiedler- és Parrot-dandárok Tarcalra húzódtak. Schlick felhagyván a könnyű győzelem reményével és minthogy Görgey közlekedéséről aggasztó híreket kapott, összevonta hadosztályait s Kassa felé vonult vissza.

A tokaji ütközetben tényleg 11 honvéd-század vett részt (Klapka hiv. jelentése). Igaz, hogy Schlick is csak 18 századot, azt is csak két izre, helyezte akcióba; mégis az a körülmény, hogy a készenlében levő Desseffy-Bulharin-dandárok beavatkozása nem vált szükségessé, a fiatal honvédsereg izmosodó fegyverzettségének és bátorságának tanúsága volt.

Mészáros Lázár hadügyminiszter, Bulharin véleménye alapján azt mondja, hogy Klapkának a Tisza balpartjára vonulása stratégiai baklövés. Rüstov, aki különben egyáltalán nem kíméltes bírja a magyar vezérek tetteinek, ennek a visszavonulásának stratégiai hiányossága felől nem emlékezik meg, következésképp azt kell tartanunk, hogy ő nem tartotta baklövésnek.

Nem lehet célunk Schlick a vagy Klapka fölött itélkezni, de figyelemre méltónak tartjuk felhozott okait, amelyek a védőállásba helyezkedésre ösztönzik.

És talán lelki szemei előtt állott elhatározásának percében az a körülmény is, hogy az a

vetés, mely évente 150,968 ft 79 krnyi szükséglettel szemben ugyanannyi fedezetet tüntet fel és felsorolja azonkívül mindazokat a szükségleteket is, melyek a lakosság adózóképességének hiányában az állam pénztárból lennének fedezendők, — oly hozzáadással, hogy az egy igás-minimumnak váltásáig ezután is 3 ft, ugyszintén a három kézi napszám váltásáig is 1 ft 50 kr. maradjon s úgy az igás- mint a kézimínimumok teljesítésének rendje maradjon a következő ciklusban is, mint volt az 1895-96. évi kezelés idejében, jóváhagyott és a keresk. ügyi kir. miniszterhez fölterjesztetett.

Nagy érdeklődéssel fogadták a vármegye területén s kivált a felső járásokban lévő jegyzői köröknek az idők során kifejtett igények és tapasztalatok szerint immár elodázhatatlanná vált új csoportosítása, egyszermind célirányos szaporítása érdekében benyújtott javaslatot. A kiváló ügybuzgósággal és rendkívül nagy fáradsággal egybeállított, hozzá még tanulságos statisztikai táblázatokkal is felszerelt javaslat rendszerinti főjegyzőnket vallja és dicséri szerzőjéül. Valóban jól megérdemelte munkájáért erkölcsi jutalomként azt az elismerést, amit érette a közgyűléstől, mely a javaslatot legcsekélyebb ellenvetés nélkül a magáévá tette, kapott. Itt csak azt említkük föl, hogy a jegyzőségek száma, ha t. i. a szóban levő javaslatot még a belügyminiszter is jóváhagyja és a tőle kért évi 25,000 ftnyi állandó államsegélyt megadja, — huszonhét fog szaporodni, azaz ma van Zemplén-vármegyében 86 jegyzőség, a javaslat életbe lépésekor lenne 113 jegyzőség és a most fenálló 115 állami anyakönyvi hivatal helyett ugyanannyi, mint a jegyzőség, vagyis 113. — Nagy jelentőségű egy mozzanat a javaslatban még az is, hogy a községi, illetve körjegyzők, egyszermind állami anyakönyvvezetők ezután, éspedig már az 1897. jan. 1-től kezdve előlegesen és mindannyian a vármegyei házipénztárból nyernek havi fizetéseiket.

Itt említkük föl, hogy a vízszabályozó társulatok működése területén alkalmazott községi és körjegyzőknek abbéli kollektív folyamodását, hogy az ártéri tartozások behajtásánál teljesített szolgálataikért a Társulatok részéről bizonyos anyagi jutalmaztatásban részesítettnek, mint a kiváló ügybuzgalmat tanúsítandó jegyökkel szemben méltánylást érdemlő kérelmet megszívlelésül áttették a társulati választmányokhoz.

A törvényhatósági bizottság választott tagjainak sorában megüresedett hét hely választás utján lévén betöltendő: e pótválasztások határnapjául október hó 20-ika tűzött ki. A választásnál elnök lesznek: Desseffy József a liszkai, Szűcs Gyula az e.-bényei, Kazinezy Andor a velejei, Molnár Béla dr. a gálszécsi, Kossuth Lajos a szőlőskei, Kovács Gábor dr. a mádi, Nagy Barna az e.-horváti választókerületben.

S.-A.-Ujhely város képviselőtestületének a »Diana-kert« megvétele tárgyozó határozatát megsemmisítették, ellenben a képviselőtestületnek azt a határozatát, mely a Korona-utca kövezetének aszfalt-makadammal leendő helyettesítésére vonatkozik, a felelbezés felretételével, jóváhagyták. — A Zemplén-vármegye 1849-49-iki honvéd-egysülethez a b.-kereszturi honvéd-emlékoszlop leplezésének költségére 300 ftot szavaztak meg az ezredéves ünnepek költségeire szolgáló vm. alapból. — Az állami anyakönyvek vezetésének egyszerűsítése érdekében felírtak a belügyi kir.

hadsereg, amelynek élén akkor állott és a melynek sorsával egyetemben Magyarország legfőbb és egyetlen organumának a »Nemzet-gyűlés«-nek sorsa is dűlőre kerülhet vala és amely sereg előbb már ötször mérközött volt meg a Schlick seregével és bizony három ízben, kétszer Kassáról, egyszer Szikszórol, a hadi szerencse mérlege nem a magyar sereg javára billent, a két győzedelmes ütközetben pedig nem próbálhatta ki összes csapatainak erőméről; sőt volt olyan zászlóalja is, a melyik a b.-kiszaludi megpróbáltatás télelméből még ki se ócsúdott: még nem eléggé edzett arra, hogy nyílt sikon a tulerővel sikerrel verkedjék. Voltak ugyan önkéntes nemzetőrei, akik bármely hadseregben helyt állottak volna, mint azt az abaujiak Hidas-Németinél is megmutatták, de viszont olyanok is voltak, akik már a kassai második csatában megbizhatatlanoknak bizonyultak.

De ha Klapka, akár tarziali, akár mint Bulharin a különben igen vitéz értelmes katona, akkor szerény ember (és ez az utóbbi tulajdon s lengyel vezérre nézve különösen megbecsülésre méltó) a zombori »kettős csárdá«-nál fogadja a Schlick támadó seregét és ha összemérjük a két haderőt: méltán osztoznunk kell a Klapka aggodalmában, vajjon 8 zászlóalj gyaloggal, 7 század lovassal, 30 darab 6 fontos és 3 fontos ágyúval megállhatott volna-e nyílt téren a Schlick három gyalog (Fiedler, Pergen, Krieger) dandárja egy lovas (Parrot) dandár vagyis 10 zászlóalj gyalog, 12 század lovasból álló s 24 darab 6 fontos és 6 darab 12 fontos ágyúval felszerelt seregével szemben?

ministerhez. — A ok ellen a bábák ellen pedig, akik a születések eseteit törvénytábla időben be nem jelentik, oly értelmű határozatot hoztak, hogy a bejelentés elmulasztása kihágást képez s mint ilyen 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetendő.

Pozsony-vármegye átiratára, hogy t. i. az 1877. XX. t. c. 291. §-a (a gyámtilag kezelt pénzek mely hitelintézetekben helyezendők el?) oly értelemben módosították, miként a felelősség kiterjesztések azokra a bizottsági tagokra is, kik a kérdés fölött nem szavaznak és azokra is, kik a kérdés eldöntésére egybehívott törvényhatósági közgyűlésről elmaradnak: oly értelmű felirattal határozatot tartottatni, hogy a felelősség ne a szavazókat csupán, de a törvényhatóság egyetemét terhelje.

A vármegyei nyugdíjintézetnek módosított alapszabályai, hogy t. i. a szolgálati igény mindazonkán a részvényeseknél, kik ma is szolgálatban állanak és arra jogcímekkel bírnak, az 1878. jan. 1-től visszamenőleg is díjaztassék, a számvevőség jelentésével kiegészítve fölterjesztettek a belügyi kir. ministerhez. — *Meczner Gyula* közleg. gyakorló, ki egy éves önkéntesi szolgálatát megkezdte, egy évi szabadság megadása iránt folyamodván: kérelme, eddig szerzett jogainak fentartásával, teljesített. — *Komácssy Antal*, e-horvátí körjegyzőnek felebbezése a nyugdíjalapra ügyelő választmány határozata ellen, elvetetett.

Végezetül megemlíti, hogy a főszámvevő előadásában meghallgatott határozati javaslatok elfogadásával jóváhagyatott Monok, M.-Zombor, O.-Liszka, V. Ujfalu, Tarczal, E.-Bénye, N.-Mihály, Gesztely és S.-Ujhely nagyközségeknek, ugyszintén a csanadosi, ondi, s.-hidvégi, b.-kiszfaludi, e.-horvati, ujhely-vidéki, b.-ujlaki, cigándi, n.-gérési, n.-kövesdi, gálszécsi, v.-csemernyei, a.-hrabóczi, n.-dobrai, göröginyei, viravai, izb.-radványi, n.-kemenczei, szinnai, ulicsi, koloniczai és az orpétróci körjegyzőségek községeinek számadásai, — ugyszintén a számvevőség javaslataihoz mérten törvényhatósági jóváhagyásban részesültek a folyó évről még elintézésre várt, ugyszintén a jövő év háztartásának megállapítására már benyújtott községi előirányzatok.

Ezek során esteli 7 órákor a szept. 30-ára maradt közgyűlés is véget ért az elnökölt alispán elttetésével.

Vármegyei ügyek.

Szőlészeti kirándulás. A tokaj-hegylajai szőlőbirtokosok Szőlőskén, még a folyó évi augusztus 9-én tartott szakértekezletükön, kifejezván abbéli óhajtasukat, hogy Tarczalra szőlészeti tanulmány céljából kirándulni kívánának, főispánunk ömeltősége, mint a vm. gazd. egyesület borászati szakosztályának elnöke, a tarczali állami vincelérképző iskola igazgatóságával egyetértve a tarczali tanulmányut idejét a f. hó 12-ére, vagyis holnapra tűzte ki. A kirándulás programja következő: A társaság S.-A.-Ujhelyből indul október 12-én, reggel 7 óra 19 perckor, a gyorsvonattal és Bodrog-Keresztur állomásnál száll ki, a honnan részint magán fogatokon, részint bérkocsikon Tarczalra rándul — Megérkezvén a társaság, mindenekelőtt öfelségének a királynak tarczali szőlőtelepét, onnan jöve a tarczali állami kőbánya- és közüzőtelepet, azután a tarczali állami mintaszőlőtelepeket tekinti meg, miközben értekezletet tart. Értekezlet után délbén ebéd a m. kir. vicellériskola nagy termében. Visszaindulás délután a személyvonattal. A Tokaj Hegyalja községeit ezen az uton is figyelmeztetjük, hogy az igen tanulságosnak ígérkező kiránduláson magukat képviseltetni el ne mulasztják.

Ferenczy Elek dr., állami anyakönyvi felügyelő, folyó hó 5-én állandó tartózkodásra városunkba érkezett; lakása egyelőre a Magyar Király szállóban van; hivatalos óráit pedig, ha vizsgálati körúton nincs elfoglalva, ideiglenesen a S.-A.-Ujhely városi kir. anyakönyvi hivatalban, naponként délelőtt 11-12-ig tart.

Levelezés.

Varannó, 1896. okt. 6-án.

Tekintetes szerkesztő ur!

Régen nem számoltam már be társadalmi életünk egyes mozzanatairól, de hát olyan is kisvárosi életünk, mint a széles idők: olykor-olykor csendes, egyhangú, s alig lát az ember valami följegyezni valót benne, majd ismét, ha kedve szotytyan, oly változó, hogy minden nap új képet ölt, s csüstől hull az esemény a hírszomjas reporter ölébe.

Igy folyó hó 4-én népes bucsuesténk volt, mivel hogy szeretett szolgabíránkat Pintér Istvánt a vármegye elvitte tőlünk, hogy a szerencsi járás főszolgabírói székébe ültesse belé. Örültünk is, de busultunk is, mivel hogy Pintér, mint közigazgatási hivatalnok, erélyes és páratlan rendszer-

retete jussán nálunk rövid időn az öszinte szeretet és tisztelet részesévé lett. Összegyűltünk tehát a vendéglő nagytermében, hogy Istenhozzádot mondjunk neki, midőn kis fészünkkel talán mindenkorra elhagyja, hogy helyet foglaljon ott, hol a közügyek iránt lelke egész melegének tágas tér nyílik. A város intelligenciája majd nem teljes számban jelent meg itt, s a barna gyerekek zenéje mellett kédesen tölt el az idője késő éjfélig. Az első bucsupoharat volt főszolgabírája, Füzesgyörgy György, emelte, kívánvau a távozó kollegának sok szerencsét, s esetelven együttműködésük teljes harmóniáját. Aztán Bodor Gábor és Novák István dr. adtak kifejezést intim baráti érzelmeiknek ez alkalomból, s kényeres pajtasuknak minden jót kívántak új helyzetéhez. Majd felkelt Antalóczy Antal járásbíró, s a varannai intelligencia együtt érzéseért ivott poharat, utána Strászszer Antal plébános méltatta a távozó szolgálatait a járási egyházügyek terén, ismét Csöke dr. éltette a távozó kedves neje ömeltőséget, s végül a városi jegyző, Füzesgyörgy Pál, a községi ügyek- és Zseltvay Bogdán a tanügy és a varannai dalárda körül tanúsított lelkes működéséért mondtak köszönetet és bucsuzót. Közben a távozó kétszer beszélt, először megköszönte a szives ovációt, s tágabb tekintetel vetett itt működése idejére, kifejezést adván érzelmeinek az alkalomból, midőn egyik barátja szavaiként a Fortuna-asszony egymásután kétszer csókolta homlokot; másodszer megköszönte a megemlékezést kedves nejét illetőleg. Ezek után legyen szabad itt újból gratulálnunk neki is, a szerencsi járásnak is hozzá!

Most térjünk át más témára.

Magyar társadalmi mozzanataink, nem csak nálunk, de széles ez országban áldomással végződnek, már pedig ennek rendes helye a vendéglő. S be sok függ ilyenkor a hangulatot illetőleg attól, hogy a vendéglős közmelegedésre szolgáljon fel! Mi ezuttal abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a legközelebb megtartott Pintér-bucsuesténk alkalmából a vendéglősnek teljes meglegedésünket fejezhetjük ki.

A beállott öszti szezon alkalmából Bárdy István színigazgató társulata van nálunk. A társulat 18 tagból áll, s előadásait f. hó 4-én kezdte meg a „Betyár kendőjével.” Működésükről majd később referálunk. Mulatság dolgában különben most nem vagyunk híján. Alig végezte be a mult hetekben a Schvarc cirkusz mutatványait, már is ott áll a nagy téren egy másik látnivaló, panoráma féle.

Mindezeknél életbe vágóbb az a dolog, hogy a vármegye jóvoltából s a mi hozzájárulásunkkal, egyszer valahára, megszabadulunk feles talajvízeinktől. A városnak alsó részét eddig, ugyanis, majdnem állandóan posvány-kigőzölgések fenyegették. Most a városi elöljáróság a vármegyei kulturmérnökséggel megcsináltatta a levező csa tornákat, s erős a reményünk, hogy ha ezek elkészülnek, kevesebb járvány fogja nálunk felüthetni veszedelmes tanyáját, s a birtokosság is jobban veendi hasznát majd az eddig posvány borította területeknek.

Vagyok hazafiú tisztelettel.

r. l.

Hírek a nagyvilágból.

A cári pár Franciaországban, ameddig utja Párisba vezette, mindenütt a lehető legnagyobb szerű fogadtatásban részesült. Most Párisban élvezi az előtűk térdet-fejet hajtó gallusok hódolatát. A cár rokonérzelmeit avval is tanúsítja, hogy az orgyilkos áldozatául esett Carnot köztársasági elnök sírjára feliratot koszorút küldött.

II. Miklós orosz cár a Szt.-Anna rend gyémántokkal díszített csillagos középkeresztjét ajándékozta ezredéves országos kiállításunk igazgatójának, *Schmidt József dr.* ministeri tanácsosnak.

Az ifjú török párt, mely forradalmi kiáltványával Konstantinápolyban, ugy látszik, kudarcot vallott, most Egyiptomban próbál szerencsét, ahol, mint hírlik, haládatosabb talajra talált.

Hírek az országból.

Öfelsége a király Budapesten való tartózkodását arra használja föl, hogy mindennap meglátogassa az ezredéves kiállítást. Felséges férje példáját követi *Erzsébet* királyné is, csak hogy a királyasszony s egészen ösmeretlenül egyik palotahölgye kíséretében, látogat el a kiállítás pavillonjaiba. *Gisella* főhercegnő, a királyi szülőknek idősebbik leánya, *Lipót* bajor herceg neje, szintén Budapestre érkezett, hogy ezredéves kiállításunkat szorgalmasan látogassa.

Az országgyűlés képviselőházát öfelsége f. hó 5-én trónbeszéddel felosztatta s egyszersmind a képviselőháznak új választások utján leendő megalakítására királyi meghívóleveleket küldött a vármegyei és a városi törvényhatóságokhoz. — A legmagasabb trónbeszéd egyik okál annak, hogy ez öt évre választott képviselőházat időnap előtt felosztatta, megemlíti a közigazgatási reformnak elmaradását is.

Fiume kormányzójának felmentése. Öfelsége *Batthyány* Lajos grótot, saját kérelmére fölmentette Fiume kormányzóságától. A volt kormányzót most Győr sz. kir. város választóközönsége léptette föl országos képviselőjelöltnek szabadelvú programmal.

Uj főrendek. Öfelsége *Bródy* Zsigmond hirlapírót, *Masirevics* Samu kuriai nyugalmazott bírót és *Szabó* Jenő nyugalmazott ministeri tanácsost élethossziglan a főrendház tagjaivá kinevezte.

Czuczor Gergely, irodalmunk e jelesének emlékeül Budapesten azt a házat, melyben lakott és ezelőtt harminc évvel elhunyt, márványtáblával jelölték meg tisztelői.

Különfélék.

(A király nevenapja.) Ma egy hete öfelsége a király névünnepeét hagyományos módon ünnepelték meg Ujhelyben is. Nevezetesen az összes középületeket fellobogózták és *Lengyel* Pál r. k. plébános kellő segédlettel ünnepi nagy misét mondott, melyen résztvettek az összes vármegyei, városi és állami hivatalok tisztviselőikara, nemkülönbén a kir. honvédség és a közös hadsereg tartalékos tisztikara.

Október 6. 1848-49-es szabadságharcunk gyászos emlékeztető napjának, okt. 6-ikának évfordulóján az ujhelyi hazafiú piaristák templomában, a főgimn. ifjuság részvételével, rekviemet tartottak, melyen a misét *Kovács* Endre tanár mondotta. — *Homonnán*, a ref. templomban tartott gyász istentisztelettel ülték meg okt. 6-át, az aradi vértanúk kivégeztetésének napját. A istentisztelet a 66-ik zsoltár eléneklésével kezdődött; ezután *Rész* László lelkész lépett a szószékre és nemcsak vallásos, de hazafiú kegyelettel is adózott a nemzet hősei emlékének. A beszéd folyamán nem egy könyvet lehetett látni különösen a szép számmal jelen volt lelkes *honleányok* szemeiben. Alkalmi beszédét halhatatlan martírjaink lelki üdvéért mondott hatásos imájával zárta be a szónok. Ezt követte még egy zsoltárének és evvel a megható templomi gyászünnep véget ért.

(Személyi hir.) Öfelsége a király *Szadecsky* Gyula dr. budapesti tud. egyetemi magántanárt a kolozsvári egyetem ásvány és földtani tanszékére rendes tanárrá nevezte ki. — A tudós professor ur szép előmeneteléhez szivesen kívánunk szerencsét.

(Beszámoló.) *Dókus* Ernő, kerületünknek köztiszteletben és szeretetben álló képviselője, akihez öszinte szívvel ragaszkodunk mindmennyian, az országgyűlés felosztása következtében mandátuma lejárván, *beszámoló* beszédét f. év okt. hó 18. napján d. u. 4 órákor fogja — kedvező idő esetén — a *Diana-kert* helyiségében megtartani; kedvezőtlen idő esetén azonban ugyanazon a napon és órában a *Tornacsaruok* helyiségében számol be küldöinek küldetéséről s azokról az eredményekről, melyeket a szabadelvű párt elért. — *Andrássy* Sándor gróf, a homonnai választókerület országos képviselője f. hó 12-én d. e. 10 órákor tartja beszámolóját Homonnán. — *Andrássy* Tivadar gróf, a gálszécsi kerület országgyűlési képviselője f. hó 19-én d. e. 10 órákor tartja beszámolóját Gálszécsen a kaszinó helyiségében. — *Nagy* Sándor dr. beszámolóját és egyszersmind programbeszédét ma tartja választókerülete székhelyén, Megyasszón.

(Pártértekezlet.) Mint N.-Mihályból értesítenek bennünket: *Stéphan* Gábor birtokos f. évi okt. hó 14-én d. e. 10 órára N.-Mihályban a »Kos« vendéglőben tartandó pártszínezet nélküli értekezletre hívta össze a nagy mihályi kerület választó polgárait.

(Különvonat Ujhelyből B.-Kereszturra.) A b.-kereszturi honvéd-emlékoszlopot, mint lapunk t. olvasóinak már ismételve jelentettük, ma délután fogja ünnepiesen leleplezni az 1848/49-iki honvédek zempléni egyesülete. Minthogy az emlékoszlop leleplezésének ünnepies alkalmára egybeseregülő közönség nagy része, előreláthatóan, S.-A.-Ujhelyből és S.-Patakról igyekezik B.-Kereszturra: gondoskodott a rendezőség különvonatról, mely a déli rendes személyvonat után 10 perccel S.-A.-Ujhelyből d. u. 12 óra 23 perckor, S.-Patakról pedig 12 óra 41 perckor indul. A különvonat hat II. és 4 III. kocsi fog állani. — A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetőségét eme előzékenységeért, hogy t. i. a közönség kényelmére külön vonatot indít, dicséret illeti, amit mi ezennel leróni kedves köteletségünknek tartottuk.

(Színészet.) *Beránék* színtársulatának az elmúlt héten kellett Ujhelybe jönni és, mint kibocsátott jelentésük hirdette, az előadást 8-án megkezdni; most azonban arról értesít bennünket, hogy ujonnan szervezett társulatának özetanulásra lévő szükségére, előadásait csak november hó 20-án kezdheti meg.

(Esküvő.) *Balogh* Mihály és neje, *Andorkó* Gyula és neje, örömmel tudatják *Ilna* és *Gyula* kedves gyermekeiknek Varannón a f. évi okt. hó 6-án történt ünnepies egybekelését.

Folytatás a II-ik mellékleten.

II. Melléklet a „Zemplén” 41. számához.

(Halálozás.) *Batta Gedeon* nyugdíjazott gesztelyi jegyző, 66 éves korában Hernád-Kak községben folyó hó 4-én meghalt. A rokonok, jó barátok, volt kartársai s községének — amelyet, mint községi jegyző 31 éven át szolgált — általános részvétele mellett folyó hó 6-án helyezték Hernád-Kakban örök nyugalomra. A szerencsi járás jegyzői kara nevében *Marikoussky Bertalan* girincsi jegyző, egyesületi elnök, helyezte a ravatalra koszorút, szalagján: »Szeretett kartársuknak — A szerencsi járás jegyzői kara felirattal. — Özvegye, *Putnoky Ilona* férjét, *Batta János* szegedi kir. törvényszéki bíró, *Batta József* h-kaki birtokos, *Batta István* gesztelyi jegyző az elhunytban szeretett édes atyjukat gyászolják. — Aldás és béke hamvaira!

(Kiállításra rándulók.) Az ujhelyi járásból 170 egyén, nagyjából földmivesek, *Barthos József* főszolgabírájuk és az illető körjegyzők vezetése alatt holnap az esti vonattal indulnak az orsz. kiállítás megtekintésére, hol három napot fognak tölteni.

(Ki az éljen?) Alig zárták be a „Tisztelt Ház” kapuit, pedig idő előtt zárták be, már is megindultak az alkotmányos mozgalmak ország-szerte és e mozgalmakkal együtt, ugyszólván, teljes erővel folynak a kapacitások, korteskedések, mert hiszen hamarosan, alig egy hónap alatt el kell válnia, hogy ki az éljen és hogy kit akar, kit nem akar újra visszahelyezni a népfőnség arra a magas piedesztálra, melynek neve »honatya-ság». A közbizodalom sáfárai, a »T. Ház»-ból kiérdemesült honatya, most adnak számot, vagy készülnék számot adni majd öt évi sáfárságukról.

— Vármegyénkben a megyezsai választókerület, írta tudósítónk, szép megtsziteltesben részesítette közszeretető országos képviselőjét, *Nagy Sándor* dr.-t, ki az országos szabadalvú pártnak ott a törvényhozás házában is egyik munkás és számottevő tagja volt. A kerület választóközön-sége részéről, mintegy 500 tagból álló küldöttség kereste föl szeretett képviselőjét *Grósz Jenő* nagybérlőnek Sarkad-tanyai kastélyában, és adott lelkes kifejezést iránta érzett törhetetlen ragaszkodásának, egyuttal pedig felkérte, hogy jövőre is fogadjja el a választókerület képviselőségét; mely egyhangu bizalomnak engedvén, meleg szavakban nyilvánítá köszönetét a választó közönységnek irányában tanusított ily meglepő ragaszkodásáért s kijelentette, hogy a jelöltséget elfogadja nemcsak, de megválasztása esetén, mint eddig tette, ezután is szíven fogja viselni a kerület közérdekét. — A jövő képviselőválasztáshoz előkészítő rövid eszmecsere után, mely alkalmul szolgált arra is, hogy a végrehajtó bizottságot megalakították, dús lakoma következett a házi urnak igazán magyaros vendégszeretetről messze földön híres asztalánál.

r. l.

(A »Báró Hirsch Mór») jótékonyági és öngyelző egyesület kebelébe eddig beiratkozott t. tagjait van szerencsém értesíteni, hogy a központ elnökségétől azon elhatározást nyertem, miszerint mindaddig, míg a tagok száma a minimális egészszárra nem emelkedik, a fiók-egyesületet nem nyithatja meg; hogy ez mielőbb elérhető legyen: a díjmentes beiratkozást még egy rövid időre meghosszabította. Amidőn ezt b. tudomásukra hozom, egyidejűleg kérem, hogy a jótékonyági és öngyelzés eszméjét ösmerőseik körében határozottan terjeszteni sziveskednének, mert városunkban egy ilyen egyesület létesítésére égető szükség van. Különösen kérem a nyomott viszonyok közt lévő helybeli kisiparosokat hogy a kedvező alkalmat ragadják meg, és hogy nálam minél tömegesebben iratkozzanak be. *Werner Miksa*.

(Bátorságos utszakasz.) A múlt évben történt, s éppen a »Zemplén» folszólására, hogy figyelmeztettünk arra a veszedelemre, mely a *K.-Csécs* község mentében elhaladó közuton fenyegetett a Sajó partszaggatásai következtében. Tartozunk az igazságnak vele, írta tudósítónk, hogy most, midőn a jeleztük félelmetes utszakasz bátorságossá tettett, ezt jelentvén egyszersmind köszönetet mondunk a t. vármegye közg. bizottságának, a nagyszámú érdekelttség nevében is, mert a sikeresen végrehajtott munkálatok révén meg van mentve egy egész község. Ugyanis: *Kis-Csécs* ma már pompás gátak védik a Sajó árjától. A félelmes szakadás mentében védő karfák és kerékvetők teszik bátorságossá úgy az éjjeli mint a nappali utazást. Hála és köszönet érte azoknak, akik tették és azoknak is, akik tették, mert mindkét részről igazán elősmerésre méltó munkát végeztek.

(Kizsebelt kubikok.) *Horváth János* tiszalöki származású földmunkás a minap erősen pityókás állapotban a *Diána-kert* egyik zugában aludta ki mámorát. Amde igen drágának bizonyult az olcsó kvártély, mert mire fölébredt, a kabátja belső zsebében volt és 76 ftnyi keserves keresményével telt erszényét kilopták. Sírva panasolta ezt a rendőrség előtt, ahonnan azonban nem tudtak máig a tettes nyomába jutni.

(Uj kántor-tanító.) *Erdő-Horváti* községbe a rom. kat. hitfelekezet f. hó 5-én *Smidel Hermant*

választotta meg az eddig üresedésben volt kántor-tanítói állásra.

(A szőlők felújítása.) A szőlők felújításáról szóló törvény végrehajtását szabályozó rendeletek gyorsan követik egymást. A földmivelésügyi kir. miniszternek már kiadott rendeleteit most követik az igazságügyi és a pénzügyi kir. miniszterek rendeletei.

(A nagy-domásai pecsétnyomó.) E napokban a nagy-domásai bíró *Kelcséröl* a körjegyzőtől lóháton hazajövet, lakása előtt elvesztette a községi pecsétnyomót. Nagy zavar támadt e miatt a faluban, különösen pedig a bíró uram esett kétségbe, töprenkedett azon mitévő legyen már most, maradjon-e, lemondjon-e és kivándoroljon Amerikába? Minthogy azonban Nagy-Domásán a falu esze a plébános, a mi szeretett »Józi bátyánk», elment hát a bíró hozzá, előadta neki, hogy a pecsétnyomót *Kelcséröl* jövet a faluban elvesztette, mivel, hogy meg merne esküdni arra, hogy a falu végén még a dolmánya zsebében volt, a lóról leszállva meg már hult helyét találta. »Józi bácsi» azt a bölcs tanácsot adta, hogy keresse, ha azonban föltalálható nem lenne, jelentse azonnal a főszolgabírónak, mert hiszen »kongrua-rendezés» lévén, a pecsétnyomóra neki is nagy szüksége van. A bíró meghallgatva a plébános tanácsát, minden lehetőt elkövetett a pecsétnyomó megkerítése tekintetében. Minden házból kirendelt egy férfit annak keresésére. Keresték is egész nap, de nem sikerült senkinek föltalálni. Elvégre is a bíró, a bírói pálcát kézbe véve, éppen indulóféiben volt *Sztrópkóra*, a midőn a falu kanásza őt e szándékában megakadályozta, elibe állott a bíró uramnak s a községi pecsétjét a következő szavak kíséretében nyújtotta át neki: »Bíró uram, itten van az, a mivel kend a papírra üt, — a disznaja azt hitte, hogy csont, kihozta a legelőre, de én nem voltam ám rest, kivettem a szájából s ime elhoztam!» Örömben a kanásznak a bíró egy liter pálinkát, a »szirka» disznónak pedig egy félvéka krumplit »utalványozott.» Józi bácsi pedig azonnal hozzá látott a kongrua-rendezés ügyében kiállított bizonyítványok lepecsételéséhez, abban a jó reményben, hátha több lesz a kongrua, mint eddig volt? Adja Isten, hogy úgy legyen, megérdemli, — derék magyar ember! r. l.

(Meggzúnt a sertésvész.) Örömmel adjuk köztudomásra, hogy, amint tudósítónk írja, a Hernád- és Sajó-szögi községekben a sertésvész teljesen megszűntnek tekinthető.

(A kapás növények) betakarításával, írta tudósítónk, a szerencsi járásnak alsó vidékén már rendben vannak. Az augusztusi esőzések megvidították környékünk népeit; kukorica, krumpli, tök, répa, sőt sarju tekintetében is bő áldás jutalmazván a szántó-vető fáradságát. Az őszi vetés munkálatai javába folynak.

(Ellopták a hirdetőszekrényt.) A liszkai csendőrség *Tolcsván* nagy munkában fárad; ellopták a házasságok hirdető szekrényét, a tettest keresi, de nem találja.*) Bizony-bizony, ahol kapu s kerítés nincsen ott rend sincsen» mondja a példabeszéd. *Tolcsván* pedig a városházán se kerítés, se kapu! r. l.

(A szőlőfűrtők legcélszerűbb felfüggesztése.) Az általános szőlőt, régi és általánosan elterjedt szokás szerint, spárgára szokták kötni és úgy felaggatni. Ez azonban, kivált ha nagyobb mennyiségű szőlőt akarunk télire eltenni, meglehetősen lassu, pepecselő munka, s amellet nagyon vigyázni kell, hogy kötözés közben a szemeket meg ne sértsük. Sokkal célszerűbb és gyorsabban alkalmazható módja a felfüggesztésnek, ha léceket, vagy vastag drótokat huzunk végig abban a helyiségben, ahol a szőlőt tartani szándékozunk. Ekkor meghajtunk annyi darab drótot, amennyire szükségünk van S alakúra, s ezek egyik végét beillesztjük a fűrtbe, a másik végénél fogva pedig fölakasztjuk a lécre vagy a drótra. Ily módon a felfüggesztés felette gyorsan megy s minden tekintetben jobb is a spárgára való hosszadalmas felkötözgetésnél. Szintén jól és gyorsan fel lehet a szőlőfűrtöket száraz, ágas növényi kórokra is aggatni, melyeket úgy fűggesztünk föl az említett lécekre, vagy drótokra, hogy lecsokázott ágvegeik felfelé irányuljanak, midőn aztán a fűrtök rajta szépen megmaradnak.

(Milyen lesz a tél?) Meglehetősen messze vagyunk ugyan még a téltől, de már a két időjósó megnyilatkozott. *Falb* és *Habenicht*, a jóslás mesterségében, mintha csak versenyezni akarnának, licitálnak egymásra. *Habenicht* azt állítja, hogy állandóan szép, egész novemberbe benyuló ősz után igen kemény, havas, jeges telet kapunk. Ezel szemben *Falb* óprófétasága azt mondja, hogy szeptemberben és októberben folytonos esőzések lesznek; szerinte a tél sem lesz különb s dec.-től február végéig lanyha, esős időjárás lesz.

(Könyvnyomtató intézetünket) villamos világításal rendeztük be, e célból a nálunk eddig használatban volt összes petróleom-lámpákat, melyek

*) Már megtalálták, t. i. a hirdető-szekrényt. *Szerk.*

között egy diszes bolti függőlámpa is van, jutányos áron eladóvá tesszük. A venni szándékozók bővebb felvilágosítást kiadóhivatali irodánkban nyernek. A »Zemplén» kiadóhivatala.

(A török szivarkák) annyira meghódították a dohányzók kegyét, hogy semmi konkurrencia nem árthat nekik, mert kitűnő aromájuk, különösen pedig a gyártásnál bebizonyult tisztaságuknál fogva az, aminek e szivarkák közkedveltségnek örvendenek. Bővebbet hirdetésí rovatunk ad.

Irodalom.

A választásokról. A választási mozgalmakról egyetlenegy fővárosi hirlap sem nyújt oly tiszta, objektív képet és oly alapos információkat, mint a kitűnően szerkesztett *Magyar Ujság*, mely a fővárosi sajtóban a legelső helyek egyikét foglalja el. A *Magyar Ujság*, amely tudvaleg az a rendkívüli kedvezményt nyújtja, hogy minden előfizetője havonként ingyen kap egy kötet regényt, oly nagy levelezői karral rendelkezik ország-szerte, hogy minden eseményről a leggyorsabban értesül. A *Magyar Ujság* (kiadóhivatala: Budapest Vármagyec-utca 15.) a legolcsóbb lap is, mert egész évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, egy hónapra 1 frt. A ki alapos információkat akar szerezni a választásokról, olvassa a *Magyar Ujság*ot!

Mokány Berczi Viselt Dolgai. Domszögi és bugaczi *Mokány Berczi*, közéletünknek úgy mondhatni ez egyik legkedveltebb alakja, e cim alatt »Az én viselt dögaim» külön kötettel áll ki a »placra», vagy a »gyöpre», ahogy jobban tetszik, vagy magyarosabban hangzik; tehát semmiképen sem a »porond»-ra. A külön kötet egyedüli és főhőse természetesen ő, a nömös Bertalan ur, ki-zárólag ő, aminthogy ennél különb tárgyat nem is találhatott volna, de nem is keresett. — Hasonlóképp vélekedik a magyar közönység is, mely *Mokány* ur szereplését olyan élénk figyelemmel és tagadhatlan szeretettel kíséri a Borsszem Jankóban, már meglehetősen számu évek óta. Megnyilatkozásai a politikáról, művészetről, társadalomról, közéletünk minden nevezetesebb mozzanatáról; sajátos fölfogása, mely lehet nyers, de mindig józú, vidám, és mindenekfölött magyar; gyöngéd hajlandósága, melyek azért erővel teljesekek, a kutya, a ló, no meg az asszony, de különösen a kártya iránt — az olvasó közönység legélelnebb figyelmét birják. Nagyon természetes, hogy így ez a kötet, melyben születésétől fogva java életkoráig együtt van hü tükörképben, mert saját elbeszélésében, a derék Bertalan ur egész eddigi élete: rendkívül nagy és rokonszenves érdeklődésre számíthat a magyar olvasó közönsegnél. — Az »Athenaeum» r. t. teljesen méltányolva a könyv előre látható nagy népszerűségét, 167 pompás vidám rajzzal, melyek mind a bold. magyar mester *Jankó János* művészetét dicsérik, gazdagon szereltette fel e könyvet és gyönyörűen szinezett borítékkal ellátva adta ki. Ára a 20 ivnél többre terjedő kötetnek 2 ft.

»Vasárnapi Ujság» szeptember 27-iki száma 19 képpel jelent meg, s a szám legnagyobb részét a Vaskapura vonatkozó képek és részletes leírások töltik be. E szám közleményei ezek: A Vaskapu megnyitása (képekkel: A Vaskadu a szabályozás előtt, Drejkova, a Kazán szoros, Ada-Kaleh szigete, Hány Gyula rajzai, a Vaskapu-csatorna, Orsova Erdélyi legujabb fényképei után, és a Vaskapu-szabályozás térképével). — »Honvédek emléke» Költemény Lampérth Gézátl (képpel) — Regénytár: »Az eltűnt». Regény. Irta Szívós Béla (Linek Lajos rajzaival); »Híres aszonok» Történelmi rajzok (Josephine császárné arcképe). — »Török állapotok». Eredeti tudósítás Konstantinápolyból. Pröhle Vitmos dr.-tól. — »A pápai honvédszobor» (képekkel). — »A közégi ezredévi emléke» (képpel). — »A sziriai keresztényekről» a kurdok elől elmenekült s most Budapesten tartózkodó sziriai pap elbeszélése után (sziriai fényképek má solataival). — »A királyi serlegek» (Képpel). — »Ezredévi ünnepek». — Irodalom és művészet Közintézetek és egyesületek, Sakkjáték. Képtalány, Egyveleg, stb. rendek heti rovatok. A »Vasárnapi Ujság» előfizetése ára negyedévre 2 forint, a »politikai Ujdonságok»-kal együtt 3 ft. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV., egyetem-u. 4 sz.) Ugyanítt megrendelhető a »Képes Néplap», a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre csak 1 ft 20 kr. —

A Rejtélyes Ház. Rekeny írta Warden Florence. Singer és Wolfner könyvkiadóknak évek óta kitűnőnek bizonyult Egyetemes Regénytárában legujabban ismét egy nagyon érdekes, szép angol regény jelent meg *Szizethyné-Szalai Erzi* fordításában. A regény címe »A rejtélyes ház». Irója rendkívül érdekfeszítő szövevényekkel írja le egy rokonszenves, kedves fiatal leánynak élményeit »rejtélyes házban», amelynek tulajdonosa, bárha az előkelő, magas köröknek tagja, titkon mégis egy betörő bandának a vezére, ki azonban szellemes modorával és vonzó egyéniségével éveken keresztül nemcsak tévedésbe tudja ejteni maga fölül a saját társadalmi körét és mindenkit, de a sziveket is meghódítja. Egy szóval a regény elejétől az utolsó sorig változatos, eseményekben gazdag és lekötő a figyelmet. Ára két kötetben, igen csinosan bekötve 1 ft. —

Egyesületi élet.

A tokaji ev. ref. templom felújítására adakoztak. (Második közlemény.)

Erdős Sámuel, id. Lakatos József, id. L. Nagy Péter, Tóth László 50—50 ft; L. Nagy György ifju, Sári Bálint 25—25 ft; Sós György, Nyesti Mihály, ifj. Lakatos József, Fejér Károly, Erdős Endre, (T.-Polgár), Szabó Gábor, Kecskés István 20—20 ft; Erdős Sámuelné 15 ft; özv,

CSARNOK.

A Tompa-szobránál.*)

Kicsinkó Józsefné, Gajdics Jánosné, Sidlóczky Lajos, Szerencsi József, Földesi Gábor, Édes Mihály, Négyesi Bertalan, Földesi János, id. Borbély József, Ponyiti Sámuel, Lakatos Mihály 10—10 ft; Huri Bálint 6 ft; ifj. Kántor János, öz. Mórincz Pálné, ifj. Nagy Sándor, Kovács Márton, Molnár József, Antalóczi József r. kat., Somogyi Gábor, Drosnyik Mihály g. kat., ifj. Borbély József, öz. Kovács Józsefné, Szigyártó János, öz. Karika Gáborné, H. Tóth Istvánné, Varga Józsefné, Patai István, Gergely György, Szombati István 5—5 ft; öz. Erdős Andrásné, öz. Kántor Lajosné 4—4 ft; Szurkos Benjáminné, öz. Szentesi Józsefné, Sütő Gábor, Aszóts János 3—3 ft; öz. Mizsik Mihályné, Bozsányi János, Horváth András, Majoros Mihályné, Kis Mihály Gábor, Kis Mihály András, ifj. Jézsu Ferencné, Görgei Gábor r. kat. Borbély András, Káposzta Józsefné, Fejér Ferenc, Földesi Istvánné, Horváth Gábor, Becskeházi József, öz. Ondi Mihályné, Tóth Károlyné 2—2 ft; öz. Szunyogh Atilláné, Stefánko János r. kat. 1 ft 50—1 ft 50 kr; legifj. Lakatos József, öz. Tisza Mátyásné, Kőrösi Pálné, öz. Kovács Istvánné, öz. Melegh Jánosné, id. Czellát József 1—1 ft; Kocsis András r. kat., Ivanko József, g. kat. 30—50 kr; Gersmájer János r. kat. 20 kr; összesen: 668 ft 20 kr. Hozzáadva s mult számban kimutatott 2172 ft 34 krt, lesz az összeg 2840 ft 54 kr.

(Folyt. köv.)

S.-A.-Ujhely iparosok önk. egyesülete f. hó 18-án d. u. 4 órakor saját egyesületi helyiségében (Schön Sándor-féle ház) gyűlést tart, melyre az iparos ifjakat, valamint az érdeklődőket a választmány nevében tisztelettel meghívja:

Hérlez Sándor,
e. elnök.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Köztudomású tény, hogy a felvidéken, a szegény embernek semmi keresete nincsen. Amerika volt az egyedüli kereseti forrás eddig, most már azonban a szegény munkás nép ott sem boldogul.

Létesültek a felvidéken fűrész-gyárak. Örült a nép, mert némi csekély kereset mégis kilátásba volt helyezve, a törvény pedig igen szépen védi meg az ilyen gyáraknál alkalmazott munkások helyzetét, sajnos ugyan, de való, hogy csak papíron.

Megengedi tekintetes szerkesztő ur, hogy személyes meggyőződése alapján leírjam önnek röviden az itteni felvidéki szegény elhagyott munkásnép helyzetét. Amint előbb említém, vannak a felvidéken, több községben fűrész-gyárak felállítva, hol naponta minden egyes gyárban 20—25 fuvaros, a gyár belmunkálatánál pedig 50—70 ember van foglalkoztatva állandóan. A gyárosok a helyett, hogy a munkásokat legalább havonta egyszer kifizetnék, valóságos kiszipolyozzák a vérüket. A gyárimunkás 3—4 hónapon keresztül nem kap egy krajcár fizetést sem. Ha megjön a fizetés órája, ami oly ritka, mint a fehér holló, akkor sem kapja meg az egész fizetést, mivel a gyáros, mert nem pontos fizető, a munkás megérdemelt bérének egy részét visszatartja azért, hogy az illetőt sakba tartva, a további visszamaradásra kényszerítse.

Vannak oly munkások, kik fafuvarozásért 50—80 forintnyi keservesen megérdemelt munka bérüket még az elmúlt évről sem kapták meg. Hát még aztán, mi itt a szegényember megölője? A gyárakban felállított kámban. Az ily kámban, mindenféle szeszitalokon felül, még élelmi cikkeket is árulnak. A szegény munkásnép, mivel hónapokon keresztül fizetést nem kap, kénytelen kétszeres árban mindent onnan bevásárolni. Ha néha a kifizetés napja van, a kámban a fizetésnél megjelen a fekete könyvvel, előadja a követelését s a gyáros, ki vele egyetért, elsősorban őt elégíti ki, ami pedig azután fenmarad, lesz a munkásnak kifizetve.

Eme embertől eljárás megszüntetésére ki lett ugyan adva a mult évben a keresk. minister ur által egy szigorú rendelet, de ez üdvös rendelet senki által betartva nem lett.

Ami a személyes biztonságot illeti, arra felhozom a következő esetet. Egy gyárból a gépész eltávozott azért, mert hónapokon keresztül fizetést nem kapott. A gyár hogy ne szüneteljen, a gépész mellett alkalmazva volt tót ember mint fűtő, ki csak annyit értett a gépészeti tudományhoz, hogy látta főnökét, miként indítja és állítja meg a gépet, alkalmazva lett helyettes gépésznek. Ha mostan a gépnél valami baj történik, esetleg több gőz lett volna kifejtve, létre jöhetett volna a kazánrobbanás, légbé röpi a gyár, oda 70 ember élete.

Az isteni gondviselés azonban megőrizte a szerencsétlen sorsüldözött munkások életét — körülbelül husz napon át, míg az új gépész megérkezett.

Az ősi háznak visszatért lakója,
Ki már köréből régen távozott.
Megtett azóta hosszú utakat,
Átélt egy kinos, bár szép életet,
Bejárta a siroknak éjjeleit
S a túlvilágnak égi tájait
Megnézte mind, s most ismét visszajött.
Ugy látom én, hogy e komor falak,
Miken sok évek terhe átvonult
S melyek körül ő járt-kelt hajdanán:
Az érkezőt nagy boldogan fogadják
S viszontlátásán felmosolyganak,
Mint gyermekét ha újra csókolandja
A jó szülő sok, hosszú év után.
Öleld kebledre gondos, jó anya,
Öleld kebledre költő-gyermeked,
Ez néki is oly jól fog esni majd,
Mert hozzád őt szent emlékek kötik.
Hisz itt, körülted tölté el vidám
Szakát az élet fénylő hajnalának,
Hisz itten élte ifju napjait.
Az ismeretnek első talpkövét
Itt helyezék lelkébe és azon
Építé ő roppant épületet,
Széles tudása fényes csarnokát.
A dalra itt tanítá a virág,
Amelyről ajka annyi bájoló,
Édes regéket tudott mondani.
Az ihletett ifjú képzelet
Mesés országba innen jára el.

A hir szellője szálló szárnyain
Nevét szétvitte széles e hazába,
Azt suttogá a völgyben a patak,
Azt suttogá az erdő lombja is
S az erdő lombján a kis csalogány.
Egérő a magyar költészetnek
Három csillag tündöklött akkoron.
Három nagy csillag, mely szikrázva szórta
Varázsvilágát messze, szerteszét,
S minden sugár, minden parányi fény,
Melyet lövellt a három égitest,
Megtépnitá a gyöngye szemgolyót!
Minden hang, amely e nagy férfiak
Ajkan eláradt: új volt és merész. . . .
Ki olvasá lelküknek gyöngyeit,
Meghatva állt meg a romok felett,
Melyekből hozzá új szellem beszélt . . .
. . . S öllekzésük csak növelte a fényt,
Amely előmlött mindenütt körültek . . .
Te e háromnak voltál egyike,
Ki elrejtözve csöndes nép közé,
Szemléltetéd a szép természetet,
Amely lelkeddel összhangzó vala.
Virágos kerted enyhülést adott
Ha megsebzettek törpe emberek.
Kicsiny faludban éltél csöndesen,
Mint a műsáknak kedvelt dalnoka
S mint a vallásnak gondos őrizője.
Két szent barát: a lant és biblia
Karján ringatva boldogan magad.

Majd jött reánk az óriás vihar
S elgázolá ez árva nemzetet,
Megtördelé mindentrontó duhe
A büszke tölgy viruló ágait.
Ott állt leverve, eltiporva, ott
Fetrenge a rabláncok közepett, —
És nem tudott csak megmozdulni sem.
Elhagyta minden, nem segíté senki,
Elhagyta őt, el még az isten is
Te láttad e végső haláltusát,
Te láttad e borzasztó kinokat
S nem nézhetéd jaj nélkül már tovább.
Szived, mely még gyalázatában is
Szerette ezt a hont, mely elsülyedt,
— Vagy ép' ezért szerette oly nagyon, —
Szived parancsra kelt és a panasza
Egy országnak szívéig elhatott.
Majd átkokat szórt ellenségeinkre. —
Midőn magát az elnyomott magyarnak
Nem volt szabad hisznie, — tégedet
Zokogni készíté a mély fájdalom,
A honfi bűnnek óriás tengere.
És nem tudád titkolni ezt magadban;
A lant kezében folsír, főlzokog
És bánatterhes, méla hangjai
Könyvet csálnak minden magyar szemébe.
Szólottál »a madár fiaimhoz,«
Mert elnémultak mind a harc után
S nem mertek többé dalba kezdeni.
Mondtál búcsút a bujdosó felé,
— Szellemrokonság volt tiköztetek —
Ki túl, a földnek másik oldalán

*) A sárospataki Tompa-ünnepen szavaltá **Lehoczky Szepek.**

Magának ment keresni új hazát,
Nem nézheté a rabbillincseket,
Miket kezünk s lábunkon hordozánk.
Az eszterág megérkezett tavasszal
S te nem sietté üdvözölni őt,
Sőt visszaküldéd délszigetre, mert
Az élet itt megfagyott s a tavon
Vízét nem lehet, vértől áradott. —
Minden beszéded fájt, de jólesett.
Fájt, mert igaz volt, vad, sötét való, —
De jólesett, mert lelkünk bánatát
Sirhattuk el a titkos hangokon.
Testedben is ott mardosott a kín
S a lelki-testi tépő szenvedés,
Mint hajdan Jóbbal, akként véled is
Gyülölte tette ezt az életet.
Hited, reményed gyakran megtörött,
De megbékíte mégis a világgal
És túrni intett a szent olajág;
S egy mentő, mely erősebb volt tenálad:
»A gyöngye nő tisztább lelkülete.«

Aztán fordulni kezdé végzetünk,
Megtisztult a borongós lát'határ,
Derült sugárt bocsáta ránk a nap.
Ébredni kezd, virulni kezd a hon,
Uj szellem lengi által tércit.
De óh, te már ezt alig láthatád,
Alig tudál örülni, nemsokára
Szemed nehéz álomra hunyad el,
Szép lelked isten vette fel magához. —
Őszszel születél, hervadt lomb alatt
S midőn reád szakadt a némaság:
A nagy természet akkor ünnepeit,
Sirodra hinte illatos virágot
S a nyári szél zokogta bús dalát . . .

Hiú káprázat, hagyj hát engem el,
Mért áltatál, csalóka képzelet!
Hisz ő közénk többé már nem jön el,
Hiszen régóta sirjában pihen.
Nem ő, nem ő, csak földi képe ez,
A holtnak ércbe öntött hü alakja,
Lelket belé csak a művész lehelte,
Nem a teremtő alkotó keze.
De mégis, mégis látom, érzem,
Hogy e szerény, érzéketlen szobor
Meghozta hozzánk Tompa szellemét,
Ha őt magát többé nem látjuk is. —
És e szellem köztünk marad örökre,
Buzdít, emel s előbbre térni hajt,
Mint egykoron vezette őt, kiről
Egy ország ma oly lelkesen beszél . . .

Te meg, szent templomunk, csak állj tovább,
Hirdessed a késői nemzedéknek,
Hirdessed a jót, szépet, igazat.
S nevelj olyan polgárokat hazánknak,
Mint ő vala, hogy álljon még sokáig,
Hogy míg istennek napja égni fog,
Mig a föld emberektől népesül:
A három bér és négy folyam határán
Magyar kebelben dobogjon a szív.

László Andor.

Őszi merengés.

Hulló csillagok jelzik a nyár végét, intve,
hogy bucsuzzunk örömeitől. Az első sárga levél az
ősz előpostája.

Az első sárga levél! S utána a többi, többi,
mely követi hűségesen, egy titkos parancsszóra, a
szomorú aláhullásban, mint vezérét a vándorutra
kelt madarak serege, mint az első darab felhőt
utolsó végfoslánya, mint az egyik füstbe szállt
reményt a másik, meg a többi! . . .

. . . Künn járok az erdőben; át- meg át-
lyongom még egyszer gyérülő, tépett lombátraikat,
hegylejtők pusztuló tölgyeseit, néhol-néhol még
zöld bokru mezőt, mik virágtalanok már s miként
Madách mondja:

»Pusztá a völgy, észak
Zord követje járt itt,
S elvívá mind a mosolygó nyárnak
Még üde virágit.«

Lábam alatt meg-megrezdül a dércsipe,
rozsdapettyes avar. A fü puha selyme törékeny
gazzá lett, mely alig üt el a süppedező föld bar-
naságától. S amint végigsuhan távoli ormok felől
a hűvös fuvalom s megbillenti a lombok egykor
büszke koronáját, hervadt, sárguló leveleiből arany-
esőt rázza reám: megdöbbenek, látva, hogy el-
kezdődött a természetben az a fenséges haldoklás,
az a lassu enyészés, az a mindennap erősebben
jeientkező végfeloszlás, mely önelmulásunkra is
fájdalmasan emlékeztet s amely folyamata a meg-
semmisülésnek eltart egészen a halottak komor
gyászünnepeig, amikor ez a nagy természet igazán
meghalt s hópelyhekből szótt szemfödelet kap,
elboritva, betakarva szirtet, rónát, várost, vadont
egyenlően.

Egy ily szomorú napon zenghetne halhatat-
lan Tompánk lantja oly meghatóan:

»Mi uszik a légben ősz idején,
Mint eltépett fátöl hosszan, féhéren?
Fehér fátöl kötött karjára
A szellő, mely temetkezésre mégyen!
Völgyön, bércezen halott vagyon . . .
Halvány lomb függ az ágakon.«

És mégis
latba ejt is, ha
kell mindattól,
lannak gondolá
varázsa ez éve
ringat s képzete
a túlvilági élet
Az ősz t
fényt vet a leá
gyászkeretben.
a gyakorlására, m
a versenygyep
tarlott rétek k
hogy gyönyör
ecsettel alkotot
kurtára van m
fő a hajnali fé
estalkonyat. Si
percét, andalog
dám örömeit . . .

. . . . A
holása hangzik
a fáradhatlan v
hogy zsákmány
lesz farságán
pedig konyhár
süldő, melynek
falatozgat legk
után, a pihenés
csöndje, egész

Ott kínál
is. Hamvas bo
gyogóbbá tesz
kacérkodik ve
sugárral. Nem
ront a szedők
kessel s fűrtöt
puttonos faed
harsány lárma
vissza-visszave

S amoda
nest ég felé.
delü házikóna
o dalát a szünn
suhanc, ki reg
szőlőből, tapo
a napok óta ő
ürül. Eleinte
véknyan, de r
súly s az aran
emeli majd a
Szomjazó hord
s raknak el n
sava mielőbb s
levegőjében.

A borhá
zolt gyepen,
krumpli sül
nyagokat leg
rázva: hogy s
füles tepsibe
kétseer egymá
dik lövés volt
gatói nem n
mert különbet

Elhagyó
szunyókáló cs
az idylli k
mult időknek
elfogódás szor
landóság inter
zódik végig
szürke fellege
kozom, hogy
igaz szavai sz
kurta a folyto
tonos versen
Hogy tör az
dagságára, ho
érdekekkel, p
hamv se fog
csőségéről. M
folyamat. El
izzón vöröslő
hagyék. Ham
denségben, e
talanul vagy
földben, hogy
legyen kövér
tand egy kés
lyik utod ron
ezt! . . .

S mégis
kora kapzsis
S mennyi fons
uralma a gy
egyesülve. M
begő csillagfé
csara fölött v
mult ideál, h
léreg. . . .

Ez a rö
zanatoknak r
»Álom

Vármegyei Hivatalos Rész.

909. sz. főisp. 1896. 7. Zemplén-vármegye főispánjától.

Elnöki körlevél.

A törvényhatósági bizottság T. tagjait a folyó évi október hó 16-án délelőtt 10 órakor kezdetét veendő **rendkívüli közgyűlésre** szívesen meghívom.

Ezen közgyűlés tárgya: A jövő 1896—1901-iki országgyűlés egybehívása tárgyában kiadott kegyelmes királyi meghívólevél kihirdetése.

Hazafias üdvözlettel:

Kelt S.-A.-Ujhely, 1896. okt. hó 8-án.

Molnár István s. k.,
főispán.

20331. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabíróknak.

T. Ung-vármegye alispánjától folyó évi 7559. szám alatt kelt átirat szerint az uralkodó ragadós száj- és körömfájás járvány folytán az 1888. évi VII. t. c. 36. §. alapján a Szerednyén folyó évi október hó 13-ára kitűzött országos vásárt egészben beszüntette s a csapi október hó 14-iki országos vásár megtartását csakis a szarvasmarha és sertés felhajtásának és elárúsításának kizárásával engedélyezte.

Miről Tekintetes Főszolgabíró Urat sürgős közhirretétel végett értesitem.

S.-A.-Ujhely, 1896. október hó 8-án.

Matolai Etele, alispán.

20396. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabíróknak.

T. Abauj-Torna-vármegye alispánjától folyó évi 20138. szám alatt vett értesítés szerint a szikszói járásban járványszerűen fellépett sertésvesz, ragadós száj- és körömfájás, valamint lépfene esetek miatt a forrói, encsi, szikszói és felső-vadasi sertés, illetve szarvasmarha vásárok tartását az 1888. évi VII. t. c. 36. §. alapján további intézkedésig betiltotta.

Miről Tekintetes Főszolgabíró Urat közhirretétel végett értesitem.

S.-A.-Ujhely, 1896. október 9.

Matolai Etele, alispán.

5169/96.

Bodrogközi járás szolgabírájától.

Körözés.

Semjén községben egy két éves szőke szőrű, fennálló szarvu üsző borjú fogatott bitangásban, ha igazolt tulajdonosa folyó év október 19-éig nem jelentkezik, a legtöbbet ígérőnek Semjén község házában október 19-én d. e. 8 órakor nyilvános árverésen el fog adatni.

Kir.-Helmecz, 1896 október 6.

Dóbbé István, szolgabíró.

25536/96. k. i. sz. Gálszécsi járás szolgabírájától.

Körövény.

Farkas Mihály t. terebesi lakosnak f. évi október 2-án éjjel 2 lova és 1 csikaja a legelőről elveszett, alábbi leírás alapján körözendő: egyik 17 éves kancza, fekete, balszemére vak, nyakán harapott jegy, másik 6 éves kancza, szürke jegyetlen a csikó 3 hónapos szürkés.

Gálszécs, 1896 okt. 6.

Somossy, szolgabíró.

Heti tájékoztató.

Vasárnap,	okt. 11.	Gum. nevenapja.
Hétfő,	okt. 12.	Miksa pk.
Kedd,	okt. 13.	Kálmán vt.
Szerda,	okt. 14.	Kallszt pp.
Csütörtök,	okt. 15.	Teréz sz.
Péntek,	okt. 16.	Gallusz
Szombat,	okt. 17.	Hedvi a.

A szerkesztő postája.

L. A. urnak — S. Patak. Örömmel igttattuk t. munkatársaink sorába.

Anna — N. Mihály. Köszönettel nyugtatjuk.
D. E. urnak — K. Helmeoz. Levelet küldöttünk.
E. N. urnak — Bpest. Megkaptuk. A jövő számban okvetlenül, ha csak lehet.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: **Ehler Gyula.**

És mégis szép az ősz, ha elegikus hangulatba ejt is, ha eszünkbe juttatja is, hogy válnunk kell mindattól, mit véghetetlennek, elfogyhatatlannak gondolánk. Megvan külön költészete, külön varázsa ez évszaknak, mely méla álmodozásba ringat s képzeletünkben közelebb visz egy lépéssel a tulvilági élet hiedelméhez.

Az őszi táj, melyre kísértetiesen bronzszínű fényt vet a leáldozó nap, örömeiket kínál, ha bár gyászkeretben. Ráutal a férfias testedző sportok gyakorlására, miknek bőséges dívatja van ilyenkor a versenygyepen, bükkök óriási rengetegében, tarlott rétek kietlen síkjain. Kiszólit szeretettel, hogy gyönyörködünk minél tovább e remek esettel alkotott képben. Csak az a kár, hogy elég kurtára van mérve nappala. Későn csillan már föl a hajnali fény s hamar beköszönt a szürkülő estalkonyat. Siettet, hogy használjuk fel minden percét, andalogjunk a síró széllel s élvezzük vídám örömeit...

... A völgy mélyén kopók éles, vig csaholása hangzik. Nyulat üznek s utána nyomban a fáradhatlan vadász halad, lábujjhegyen, óvatosan, hogy szákmányát el ne szalaszssa. Édes jutalma lesz fáradságának, ha először puskacsövére, azután pedig konyhára kerül az övnesztére mutatkozott süldő, melynek omlós pecsenyéjéből éppen ő maga falatozgat legkevesebbet. Neki, annyi barangolás után, a pihenés kedvesebb s az otthon barátságos csöndje, egészséges álmot adó nyugalma...

Ott kínálgatózik dombos vidékén az ért szőlő is. Hamvas bogyoit a dér ezüstös fénye még ragyogóbbá teszi; csábítóan mosolyog rád, nevetve kacérkodik veled, versenyt játsza az őszi nap-sugárral. Nem sokáig. Mert egy ködös reggel rája ront a szedők dévaj csapata élesebb hanggal, mint késsel s fürtöt-fürtre hullaszt a dupla bocskoru puttonos faedényébe. S zeng a bérc, hegyoldal harsány lármauktól; vídám dalukat ezerszer is vissza-visszaveri a völgyek ekhója.

S amoda lejjebb hívogató kék füst tör egyenest ég felé. Nagy munka folyik ott. A rőzsefeldű házikónak majd bedönti amugyis gyenge oldalát a szünni nem akaró sürgős-forgás. Mocskos suhanc, ki reggeltől estig nem tud eleget enni a szőlőből, tapossa egyre örült táncoló dervisként a napok óta összehalmozott kincset. Kád kád után ürül. Eleinte még csak tört pirosságu lé csurog vékonyan, de már benne rejlik mustjában az olajsúly s az aranyzsin, melynek ázsióját még jobban emeli majd a gazda további gondos szakkezelése. Szomjazó hordókat egymásután töltögetnek meg s raknak el nagy vigyázva, hogy mámoruk szénsava mielőbb szétillanjon a pinceboltzatok nyirkos levegőjében.

A borház előtt pedig az ugyancsak megázolt gyepen, hamvadó parázs körül, melyben krumpli sül csendesen, pásztor mesél és füllett nagyokat legujabb vadászkalandjaiból, elmagya ráva: hogy srétezett ő rá egy tapsifülesre, (amely füles tepsibe ugyan nem került) *Szinfla* puskájából kétszer egymásután s amint állítja erősen, a második lövés volt halálhozó. Szerencséje, hogy hallgatói nem nagyon mérlegelik igazmondóságát, mert különben csufosan rajta veszítene...

Elhagyom a tikkadt munkások sűtkérező, szunyókáló csoportját, el a bájos szüreti képet, ezt az idylli kedves életet, melyen, fájdalom, múlt időknek vésses örök férgé rág! Banatos elfogódás szorongatja lelkemet, nézve, hogy a mulandóság integet mindenfelől, ez a sötét árny hulló végig kedélyemen, mint az ősz egy-egy szürke fellege a kopárodó vidéken... Élgondolkozom, hogy ez az arasznyi lét, mely *Vajda P.* igaz szavai szerint: »éjből jön és éjbe megy,« mely kurta a folytonos békességre is. Hát még a folytonos versengésre s gyűlöletes viszálykodásra?! Hogy tör az ember egymás életére, egymás boldogságára, hogy visel pihenhetetlen harcot a sivar érdekekkel, pedig e földi szereplése után egy röpké hamv se fog hirt adni tettheiről, nagyságáról, dicsőségéről. Mert az ember élete is csak egy egészségtelenség. Ellobog, mint ott a hegyoldalon az az izzón vöröslő pászortűz, melyet hátam mögött hagyok. Hamu, perje, korom szétrepül a nagy mindenségben, e véghetetlen világűrben, néhol nyomtalanul vagy néhol elvegyül szépen az édes anyaföldben, hogy balszamos fűnek, árnyékvető fának legyen kövér talaja s helyére, ki tudja, mit állítand egy később jövő ivadék munkás keze s melyik utód romboló vadsága semmisíti meg ugyanezt?!

S mégis mennyi hiuság, mily önzés, mekkora kapzsiság szorult e romlandó sárvázba! S mennyi fonség, mennyi alacsonyosság. Az ész dicsőuralma a gyáva szolgálással, szépség a ruttal egyesülve. Ma szűz erényével tiszta éterben lebegő csillagfény, holnap az állatiasság undok mocsara fölött villogó lidércűz. Ma milliók által bámult ideál, holnap a porban fetregő nyomorult léreg...

Ez a rövid lét mennyi s mily tarka mozanatoknak reflex-tükre!

Álom az élet! S az élet — álom! —

mondja *Calderon*. Alig tart addig, mint egy szép őszi nap varázsa a kora reggel leszált dér fölcsilámlásától a késő esti pászortűz kialvásáig. Azután éj lesz, az örök álmak éje. S egy újabb hajnal! Jövend-e? Ki tudja?!

... Egy fényzalag repült fel sutorogva idelennről a magasba s ott szivárványszínű csillaggá pattan s pár pillanatig elbűvölő látványt nyújt. Valami dilettans tűzijátékos ereszté föl nem ellenséges indulatu szüreti röppentyűjét, mely legfőkébb csak apró pénzében tesz némi kárt.

S hogy kialudt a tündéri káprázat: éj borul a vidékre, hogy hosszú, sötét őszi éj, melyet csak pitymalat előtt kevés időre tesz élénkebbé a lomhán, későn kelő hold, hogy sápadt világa beolvadjon a napéba, mely meg is tartja uralmát, habár nem olyan sok időre: az őszi borongó estalkonyig.

Az őszi borongó estalkony!
Mint az élet őszenek végső napja, mint a haladók utolsó sóhaja, mint a legkésőbbi sárga levél, mely zajtalanul leválik törzséről!...

S oly kimondhatatlan jól esik remélni mégis, oly kibékítő, megnyugtató a tudat, hogy a hervadó ősze új tavasz jövend, hogy a kopasz ágak neki lombosodnak, hogy az erdők rejtelmes zugát ismét madárdal veri fel, hogy a pusztá völgyben virág fog nyilni, melynek illatos mézért fúrge méh bujja kelyhét s e nagy romot is, a természet templomának összetört diszitményeit, újra fölépíti az a láthatatlan kéz, mely előtt leborul minden s hívó és hitetlen előbb-utóbb elismeri azt, ki ősidőtől fogva csodás bölcseséggel, a legitokzatosabb módon alkot, ki a legfőbb mester s kinek a legnagyobb páholya van soha el nem enyésző azurból oceanok és világgrészek, boldogok és boldogtalanok felett!!

Lukács Béla.

Közgazdaság.

The Gresham életbiztosító társaság Londonban. E társulat 47. évi jelentése, mely az 1895. évi december 31-én befejezett üzletéről szól és a részvényesek 1896. évi július 1-én tartott rendes közgyűlése elé terjesztett, rendelkezésünkre állván, a következő főpontjait közöljük: Az 1895-dik évben 8761 kötvény 82,267,300 korona tőkeösszege-ről lett kiállítva. A díjbevételek, levonva a vissz-biztosításért fizetett összeget, korona 21,556 656,77 fillérre rugtak, mely összegben a korona 3,517,269,17 fillért tevő első évi díjak befoglaltatnak. A kamatszám- mérlege a lefolyt üzleti évben korona 5,538,218,43 fillért tett ki, és a társaság jövedelmét a díjbevételekkel együtt korona 27,094,875,20 fillérre emelte. A társaság az elmúlt évben korona 10,032,755 fillért utalványozott oly követelések alapján, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejárt kiházasítási és vegyes biztosításokra korona 2,383,221,67 fillért, visszvásárlásokra 1,209,712,50 fillért fizetett ki a társaság az elmúlt évben. A biztosítási és járadékalapok a lefolyt üzleti évben korona 8,692,230,03 fillérrel gyarapodtak. Az aktívák főösszege 1895. december 31-én korona 147,562,080,41 fillérre rugtak. Tőkebefektetések: korona 490 778,85 fillér angol és irországi állami papirokban, korona 630,212,40 fillér indiai és gyarmati kormányok értékeiben, korona 27,002,077,81 fillér idegen államok értékpapirjaiban, korona 5,651,001,56 fillér vasuti részvények, elsőbbségek és garantáltak, korona 60,105,982,71 fillér vasuti és egyéb kölcsönkötvényekben, korona 18,364,621,04 fillér a társaság ingatlanaiban (ezek között vannak a társaság budapesti és bécsi házai) korona 6,556,711,77 fillér jelzálogban és korona 28,760 694,27 fillér különböző értékekben.

Sátoralja-Ujhelyi piac. 1896. okt. 9.

	I. o.		II. o.			I. o.		II. o.	
	ft	kr	ft	kr		ft	kr	ft	kr
16 gr. zsemlye	—	2	—	—	Paszuly 100	5	20	4	40
kilogramonként	—	—	—	—	Aszaltszilva 100 l.	—	6	—	05
Abajdóc-kenyér	—	10	—	—	—	—	—	—	—
Rozs-kenyér	—	9	—	—	—	—	—	—	—
Marhahús	—	48	—	44	Örlött dara 100	18	—	16	—
Borjúhús	—	52	—	48	—	—	—	—	—
Báránhús	—	—	—	—	Tatárka 100 liter	—	—	—	—
Sertéshús	—	48	—	—	—	—	—	—	—
Szalonna	—	60	—	56	Burgonya 100 liter	3	—	2	50
Páten gyertya	—	56	—	—	Életneműek:	—	—	—	—
Öntött gyertya	—	52	—	—	Buza 1 mmáza	6	40	6	20
Szappan	—	28	—	—	Kétszeres 1 mm.	—	—	—	—
Egy tojás	—	3	—	—	Rozs 1 mmáza	5	50	5	40
» kiló mák	—	32	—	20	Malátaárpa 1 mm.	—	—	—	—
» vaj	—	60	—	70	Árpa 1 mm.	5	60	5	50
Sertészsír	—	70	—	65	Zab 1 mm.	5	—	4	80
Liszt 100 kiló	13	40	—	—	Kása 1 mm.	10	—	9	—
» i »	—	15	—	—	Kukorica 1 mm.	5	30	5	20
Borsó 100 kiló	18	—	16	—	Spiritusz 1 liter	—	—	—	—
» i »	—	22	—	20	» á 100 Tralles ^o	—	—	—	—
Lencse 100 »	12	—	6	—	Sav. káposzta 1 ko.	—	—	—	—
» i »	—	14	—	9					

Jelzálogkölcsonöket

földbirtokokra 3 1/2 %, házakra 4 1/2 %, másnemű ingatlanokra 5 % mellett legmagasabb összegekre ajánlunk. E kölcsönök konvertálásoknál bélyeg- és illetékmentességet élveznek. **Erdő-kihasználások, birtok-parcellázások átvétele.** Birtokok szövetkezeteknek hosszú lefizetési időtartamra eladatnak. **„MAGYAR LLOYD”** közgazdasági vállalat **Budapest, Király-utca 70.**

A Jókai-utczán lévő 627. sz. házam és közvetlen a Zsolyomkai fürdő felett levő szőlőm eladó.

Blájer József,

szepes-ófalvi pénzügyőri biztos.

Az árra nézve felvilágosítást ad **Girett Mihály** Wekerle-tér 504. sz.

Dr. Suin de Boutemard
zamatos fogpastája

kétségtelenül az egyedüli, valóban jó és eddig felülmúlhatatlan szer a fogak ápolására, épségben tartására és a foghús és szájüreg üdéségére a legmagasabb életkorig. Egy csomag ára 35 kr.

Dr. Borchardt

zamatos növényzappana

hathatós szer a bőr erősítése és egészségben tartására, valamint tisztáltságra, — ugmint pattanás, szepő stb. megóvására; egyidejűleg jeles pipere szappán, igen alkalmas mindennemű fürdői használatra. Egy lepecsételt csomag ára 42 kr.

Dr. Hartung növény-pomádéja, elismert legjobb hajnövesztő szer. Egy tégely ára 85 kr.

Dr. Hartung kina héjólaja, erősíti a fejbőrt és a hajnak fényt kölcsönöz. Egy üvegcséje ára 85 kr.

Dr. Lindes tanár vegetabl rudpomádéja eredeti darabokban ára 50 kr.

Balzsamos olajbogyó szappan, egy csomag ára 35 kr.

Dr. Béringuier zamatos koronaszessz, kivonat essencia d'Eau de Cologne-ból. Egy eredeti üvegcséje ára 1 frt 25 és 75 kr.

Leder testvérek balzsamos dióolaj szappana. Egy darab 25 kr. Egy csomagban 4 darab ára 80 kr.

A fent felsorolt összes szabadalmazott cikkek valódi minőségben kaphatók **S.-A.-Ujhelyben**:

WIDDER GYULA gyógyszerházban.

Félszázad óta

kitünőnek elismert

Arany érem Dr. Schichulsky-féle **Erdem érem**
Pécs, 1888. Temesvár 1892.

arczkenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírök és bámulatos hatásuk képezik. Megbízható sikerrel használtatnak szepő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztáltsága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt. egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpa-szappan 25 kr.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogya is a legkedveltebb tolett-szappan. A bőrt finom és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, üde kinézését. Kivánatra mintadarabok ingyen adtatnak. Egy drb. 40 kr.

HAI-RESTORER

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt. Kapható: **Molnar Lipót** gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán, — S.-A.-Ujhelyben

Widder Gyula gyógyszerházban.

Önkénytes árverés.

A Bótrágy-gorondi gazdasághoz tartozó számfeltti kocsik és igáslovak, valamint 3-2-1 éves és idei csikók **Beregszászban, Moskovics József ur szállodája udvarán f. hó 20-án kedden d. e. 10 órakor nyilvános árverésen eladatnak.**

Szabad kézből árverési hirdetmény.

Grósz Ignác csörgői lakos gazdaságában több rendbeli gazdasági eszközök u. m.: kocsik, szekerek, ekék, boronák, szecs-kavágók, vetőgép stb., továbbá: tehenek, lovak, ökrök és heverő marhák, 500 méter takarmány-répa, valamint széna és lóhere takarmány és butorneműek folyó évi október hó 19-én szabad kézből árverésen utján eladatnak.

Megjegyeztetik, hogy az árverés határnapjáig egy gazdasági eszközökből, mint a marhaállományból eladásra szántak részletenként is eladatnak a tulajdonos által.

Birtok

Zemplénmegye 18000—40000 hold, továbbá kisebb nagyobb birtok készpénzfizetés mellett **megvételre kerestetik**, törlesztési kölcsönök 1000 frt legmagasabb összegekig százalék nélkül eszközöltetnek. Czim a kiadóhivatalban.

Tk. 3032/96. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A satoralja-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kakas Mihály végrehajtatónak Kiss Ödön ügyvéd mint az ösmeretlen tartozkodású Hegedüs András ügygondnoka végrehajtást szenvedő elleni 220 forint tökekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a satoralja-ujhelyi kir. törvényszék (a satoralja-ujhelyi kir. járásbíró) területén lévő Kiszte község és határában fekvő a kisztei 7. sz. tjkvben Hegedüs András végrehajtást szenvedő, továbbá Sándor Erzsébet, Hegedüs János és kiskoru Hegedüs János tulajdonostársak nevében álló s az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-a értelmében egészben árverés alá bocsátandó 83. hr. sz. belhely és 6 összeírási számú ház és kert 197 frtban előbb megállapított kikiáltási ár helyett az utóajánlatban megajánlott 217 frt 80 krtban, a kisztei b. n. tjkönyvben foglalt I. 141/b, 196/b, 273/b, 292/b, 343/b, 367/b, 408/b, 436/b, 499/b, 519/b, 580/b, 607/b, 673/b, 687/b. hr. sz. külbirtokból B. 3. sorszám alatti Hegedüs András illető jutalék 98 frtban előbb már megállapított kikiáltási ár helyett utóajánlatban megajánlott 110 frtban,

a kisztei 20. sz. tjkvben foglalt I. 141/a, 196/a, 273/a, 292/a, 343/a, 367/a, 408/a, 436/a, 499/a, 519/a, 580/a, 607/a, 673/a, 687/a. hr. sz. külbirtokból B. 7. sorszám a. Hegedüs András illető jutalék 386 frtban előbb már megállapított kikiáltási ár helyett az utóajánlatban megajánlott 1380 frt 50 krajczárban,

a kisztei 88. sz. tjkvben Hegedüs András végrehajtást szenvedő, továbbá Hegedüs János, kiskoru Hegedüs János tulajdonos társak nevében álló és az 1881. évi LX. t. cz. 156. §. értelmében egészben árverés alá bocsátandó 82. hr. sz. belhely kert és 5 összeírási számú házra az árverést 194 frtban már előbb meghatározott kikiáltási ár helyett az utóajánlatban megajánlott 214 frt 50 krtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896 évi november hó 11. napján délelőtt 10 órakor Kiszten a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen az utóajánlatban megajánlott áron éspedig a 7. számú tjkvi ingatlan 217 frt 80 kron, a 6. sz. tjkvi ingatlan 110 frtban a 20. sz. tjkvi ingatlan 1380 frt 50 kron és a 88. sz. tjkvi ingatlan 214 frt 50 kron alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok 1574/tk. 96. sz. hirdetményben előbb már megállapított becsarának 100%-át vagyis 19 frt 70 krt, 9 frt 80 krt, 38 frt, 60 krt és 19 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. k. igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. tvszék mint tkkvi hatóságánál 1896. évi szeptember hó 17-ik napján.

Wieland, kir. tvszéki bíró.

Hirdetés.

A parnói uradalomban folyó hó 12-ére hirdetfeff szarvasmarha árverés, a vidéken uralkodó száj-és körömfájás miatt elhalasztatik.

Úecse, 1896. október 8.

Az igazgatóság.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutczán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánataira felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sirkövet.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

Sürgőnczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kivánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Törleszt. kölcsön

földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 3-10 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat, pénzügyet nem mondhat fel. Csakély kamattal toke is törlesztetik. Lebonylítás leg-rövidebb idő alatt.

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —
Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat. 40494

Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet.
Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden részéből, hatóságok és a legtekintélyesebb föld-birtokok által olcsómányiszervetleg nyújtta tén.

Árverési hirdetmény.

Alulírott község előjárósága közhírré teszi, hogy Karád község urbéres közönségének tulajdonát képező birtokán a vadászati jog 1896. év október 26-tól 1902. év október 26-áig nyilvános árverés utján 1896. év október 21-én d. e. 9 órakor bérbe fog adatni.

Bővebb felvilágosítás Karád község házában nyerhető.

Karád, 1896 október 7-én.

Szépknthy Ede,
s.-jegyző.

Kántor Mihály,
bíró.

Tüzifa eladás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy a Mikóháza határában fekvő, azelőtt ugynevezett Piller-féle erdőben, Sárospatak mellett levő Károlyfalva községből kiinduló utakon Cserenyés és Bányabércz nevű erdőkben, egyrészt Mikóháza és Kovácsvágás községekből kiinduló utakon: Feketehegy, Somhegy és Lóhalál nevű erdőkben, másrészt tűzifa, szarufa és vastagabb épületfának alkalmas tölgyesek ledöntött része szekerenként eladatik szabad rakodásra.

Egy kétfogatu szekér tölgy-tűzifa szekerenként 1 frtjával; szarufának alkalmas kétfogatu szekér 10 cm. vastagságig menő tölgy-műfa 1 frt 50 krjával; 10 cm. felső vastagságig meghaladó tölgy-épületfa 2 frtjával.

A fa kifuvározása e nyár folyamán a mikóházi oldalon csakis minden *kedden* és *pénteken*; a károlyfalvi oldalon pedig minden *hétfőn* és *szombaton* van megengedve.

Utalványok válthatók: *Klein Vincze* koresmárosnál Károlyfalván; *Grosz József* erdőfelügyelőnél Mikóházán és saját irodámban S.-A.-Ujhelyt (Jókai-utca, Raeskovics-féle ház).

Az utat Károlyfalva felső határánál, valamint Mikóházán az erdőkerülő megmutatja.

Megrendeléseket elfogad és pénzfelvételeire meghatalmazott: **Kornstein Ignác** czég **S.-A.-Ujhelyben**.

Kiváló tisztelettel:

Mandel Imre,
erdőüzletei.

➔ Az utak jó karban és rendbe vannak hozva! ➔

Tüzifa eladás.

A nagy-toronyai erdészeti hivatal elad a következő helyeken és árak mellett:

A nagy-toronyai erdőben ölenkénti eladás:

1 öl fiatal tölgy hasábfát . . .	5 frt 66 kr
1 " " " hántottfát . . .	5 " 16 "
1 " " " galyfát . . .	4 " 66 "

100 ölon felüli eladás mellett:

1 öl fiatal tölgy hasábfát . . .	5 frt 16 kr
1 " " " galyfát . . .	4 " 16 "

Utalványok a fenti erdészeti hivatalnál minden szerdai napon a délelőtti órákban válthatók.

S.-A.-Ujhely városba, udvarokba szállitva:

1 öl fiatal tölgy hasábfát . . .	9 frt — kr
1 " " " hántottfa . . .	8 " 16 "
1 " " " galyfa . . .	7 " 66 "

Előjegyzések **KORNSTEIN IGNÁCZ** ur üzletében eszközölhetők.

Ugyan a fenti hivatalnál a nagy-toronyai erdőben lévő 1896/7. évi 34 cat. holdra terjedő 40 éves tölgyfa szálerdő vágás eladó.

Winter Camilló,
uradalmi erdész.

Egy négy szobából álló lakás, a hozzá megkivántató melléképületekkel **kiadó**. Bővebb felvilágosítást ad **Kemény**, Kosuth-utca 180.

Gépész-kovács

alkalmazást nyer uraságnál október, esetleg január elsejétől. Cím a kiadóhivatalban.

Tölgyfa eladás.

Telegráf-rud, vékonyabb slipper és szőlőkaró, valamint tűzifának alkalmas, körülbelül 180 cat. holdon tölgyfaerdő, zárt ajánlat útján részletezve eladó. — Ajánlatok beküldésére határidőül **október 20-ának d. e. 10 órája** tűzetik ki.

Tűzetesebb felvilágosítást ad a **Báró Sennyey Géza ur csörgői gazdasági intézősége** u. p. S.-A.-Ujhely (Zemplénmegye).

Kan

utánzott „TOKAJI COGNAC.” Ezek ugyan **nagyon olcsók**, de **ép oly rossz** és így még a legkisebb összeget **sem érik meg**. — Eme **értéktelen utánzatok** könnyen felismerhetők, mert:

1) **nem az egyedüli** és csakis **Tokajban** létező

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen **TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEI** **nincsenek** ellátva.

BEJEGYZETT
AZ ELSŐ TOKAJI

VÉDJEGYE
COGNAC-GYÁRNAK

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC
TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL

AZ ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN

a mely 1893—1894. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja
725,130 liter bort dolgozott fel.

Fenti eredeti Tokaji Cognac kapható: minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerházakban.

A Bpesti „Nádor” gyógyszerház nélkü- lözhetlen gyógyszerei.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, a torok és légzési szervek minden bajánál:

Egger mellpastillái
1 doboz 25 kr. és 50 kr.

mely számos érmeikkel lett kiténtve.

Mindenféle gyomorbetegségnél ajánlatos:

Egger szódapastillái
1 doboz 30 kr.

Enyhe vértisztító és gyomorerosító hatásának elismert felülmulhatatlan szer székrekedésnél:

Egger Cascara Sagrada Pastillái
1 üveg ára 50 kr.

Felülmul minden ez ideig használatban álló csukamáj olaj készítményeket, szagtalan kellemes ízű, könnyű emészthetőségű kitünő táp és gyógyerejű az

Egger-féle Csukamáj Emulsio
próba üveg 35 kr. egy üveg 70 kr.

Az arcbőr üdöségének előmozdítására és fenntartására teljesen ártatlan anyagokból előállított, májfoltok, szeplők és az arcbőr mindennemű kitéréséi ellen legsikeresebben használható az

Egger Párisi Crème
próba tégely 50 kr. egy tégely 1 frt.

Nélkülözhetetlen szer dohányzóknak, a száznak igen jó ízt és a lehetetnek fölöttébb kellemes szagot kölcsönöz az

Egger Royal Cachau
próba boríték 15 kr. 10 boríték 1 frt.

Kaphatók minden gyógyszerházban, S.-A.-Ujhelyben: **Widder Gyula**, **Kincsesy Péter** és **Cs. Buday Akos** urak gyógyszerházaiban, valamint **Egger A. fia** „Nádor” gyógyszerházában Budapest, Váci-körút 7. sz.

Dr. Róthschnek V. Emil

gyógyszertára az „Arany egyszarvúhoz”
DEBRECZENBEN, Kossuth-utca 19.
 (Alapított 1772).

Ajánlja következő, közkedveltségnek örvendő általános elterjedt és kitűnő minőségű gyógyszer- és pipere különlegességeit:

Dr. Róthschnek-féle SÓSBORSZESZ

sebek, zuzódások vagy gyuladásoknál egyenlő mennyiségű vízzel hígítva borogatásul használható. Csuzos, vagy köszvényes bántalmaknál tisztán bedörzsölésül használva, felülmulhatatlan szer. Egy kávéskanálnyi egy pohár vízbe öntött kitűnő minőségű és ízű szájvizet ad. 20-25 csepp cukorra csepegtetve a legerősebb **gyomorgörcsőt** is megszünteti.

1 üveg ára 50 kr.

Dr. Róthschnek-féle TANNIN OLAJ

az egyedüli valóban biztosan ható szer, amely a hajbort jobban mint bármi más erősíti, ez által megátalja a haj kihullását! Rövid használat után meglepő az eredmény.

1 üveg ára 80 kr.

Dr. Róthschnek-féle Kárpáti mellthea

kitűnőnek bizonyult szer köhögés, rekedtség, elnyálkásodás, influenza, tüdőhurut s általában a légző szervek mindennemű betegségei ellen.

1 doboz ára 20 kr.

Mindezen szerek kaphatók a készítőnél **Dr. Róthschnek V. Emil** gyógyszertárában „Az arany egyszarvúhoz” Debreczenben, továbbá **Budapest Török József** gyógyszertárában VI., Király-utca 12.

S.-A.-Ujhelyben:

WIDDER GYULA gyógyszertárában a „Magyar koronához.”

Dr. Róthschnek-féle Peptonos Vasmanágot

0,6% Fe- és 0,1% Mn. tartalommal. Kellemes ízű készítmény mindennemű kellemetlen mellékhatások nélkül. Kitűnő eredményt használva **vérszegénység, sárgaság, idegbajok, sápkór** és **hysteria** ellen.

Orvosi tekintélyek által ajánlva!
 egy üveg ára 1 frt.

Dr. Róthschnek-féle

SALICYLSAVAS SZÁJVIZ

a világon a legjobb fogtisztító és konzerváló szer, mely a foghúst erősíti, a fogakat vakító fehéreké teszi, és a száj üregét felüdüti.

egy üveg ára 35 kr.

Dr. Schichulsky-féle

Arokenőcs

hamar és biztosan eltávolítja az arc-bőr minden tisztatlanságát, mint szeptót, májfoltot stb., a bőrt fehériti és finomítja, és főleg, hogy **hosszas használat után sem káros**, miután teljesen ártalmatlan anyagokból van összeállítva.

egy tégely ára 35 kr.

FERENCZ-pálinka (sósbornesz)

VÉRTES gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb

Egy üveg 1 és 2 korona.

Kapható:

Gyógytárakban, droguerákban és fűszerkereskedésekben.

Továbbá ajánlatnak a „Sas-gyógytár” világhírű gyógyszeri u. m.: Dr. Heuffel-féle gyomor eszencia, Dr. Heuffel-féle vértisztító labdacok, Bánáti növény-nedv, Herkulesfürdői közsévszesz, Injectio és capsules végetales stb.

Kapható: S.-A.-Ujhelyben: **WIDDER GYULA** úr gyógytárában, valamint közvetlen: **Vértés Lajos**, Sasgyógytárában, Lugos.

A sárospataki főiskolai kórház igazgató-orvosa

Dr. Kun Zoltán

kipróbált
 gyógyszerei

Vérképző labdacok

rózsaszínre cukrozva. Vérszegények, sápkórosak gyengélkedők, görvélykórosak, láztalan tüdőbetegeknek legjobb gyógyszere. 1 üveg labdacok 1 frt 80 kr.

Hurut labdacok

tüdő- és gégehurut, influenza, tüdővész, hideglelés, malária, gumókor ellen igen kipróbált gyógyszer. 1 üveg égszínkékre cukrozott labdacok ára 1 frt 80 kr.

Női betegségek ellen!

Fehér folyás, méhvérvzés, hurutos kifolyások ellen leghasznosabb a **Dr. KUN Z.-féle Irrigáló por.** 1 doboz 1 frt 20 kr.

Dentipurin-szájviz

a legjobb valamennyi eddig megjelent szájvizek között. Kitűnő óvszer a ragályos torokbajok ellen. 1 üveg ára 60 kr.

Purpurin-Crème

arc- és kézkenőcsnek meglepő hatása van! 5 nap alatt eltávolít minden foltot s azt bársonyszerűvé, üdítővé varázsolja. 1 tégely 1 frt 20 kr.

Alpesi fenyőillat

az, amivel a beteg- és lakószobák levegőjét átszaturálhatjuk a legpompásabb és legegészségesebb fenyők illatjával. Ennek használata oly üdítő hogy felülmuljaa valamennyi fenyőillatot. 1 üveg 1 frt 20 kr.

Kaphatók az egyedüli készítőnél: **Trstyánszky Károly** gyógyszerésznél **Sárospatakon** s minden nagyobb forgalmu gyógyszertárban Főraktárak Budapesten: **Török József** gyógyszertárban Király-utca 12. sz., **Dr. Buday Emil** gyógyszertárban városháztér és minden gyógytár nagykereskedésben. Ujhelyben kapható **Widder Gyula** gyógyszertárában.

Az 1895. évi cairói s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon diszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármennemű csuzos bántalmái, u. m. köszvény, csúz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültebb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet!

Egy üveg ára használati utasítással **1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.**

Főraktárak Budapesten: **Török József** ur gyógyszertárában Király-utca 12. sz., és **Dr. Egger A.** ur gyógyszertárában Váci-körút 17. sz. — Ugyszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszertárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél
 S.-A.-Ujhelyben.

Ugyszintén: **Homonnán** Szekerák A. **Varannón** Gál S. **Szerencsen** özv. **Bótáné.** **Tokajban** Rothfuchs J. **N.-Mihályban** Tolvay I. **Sárospatakon** Kádár Gyula és **Trstyánszky Károly** ur gyógyszertárában.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

AZ „AGRÁRIA”

bankforgalmi intézet

(a Hollandiai hitelbank főképviselősége)

Budapest, VIII. Kerepesi-ut 73. sz.

Fennálló **jelzálogi kölcsönök** bélyeg- és illetékmentes **konvertálását** 3½-4%-os, 5-60 évi törlesztéses kölcsönökre elvállal és ezek, valamint **új kölcsönök** elnyerése iránt levélbeli tudakozódásokra is készséggel minden megkívánt felvilágosítást ad.

200 frton aluli ügyek el nem fogadhatatnak.

Levél és sürgőnyozim:

„AGRÁRIA” Budapest Kerepesi-ut 73

Tekintettel a közeledő vetési időnyre van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

(a csehországi Thomasművekből eredő)

a legmagasabb díjakkal kitüntetett **Thomasfoszfátlisztet**

szavatolt 15-20% citrátban oldható foszforsav tartalommal és 85-100% porfinomsággal.

Felülmulhatatlan minden talajra alkalmas trágyaszor különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatása az összes gabbanművek, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre. **Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya**, tekintettel hatásának tartósságára felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk, netán hiányzó mennyiséget megtérítünk. — Árjajlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgálunk.

a csehországi Thomasművek eladási irodájának vezérképviselője
 a magyar korona országainak területén

Kalmár Vilmos, Budapest, Erzsébet-körút 34. sz.

913/2025. sz. T. Zemplén-vmegye alispánjától.

Hirdetmény.

Zemplén-vármegye közigazgatási bizottságának folyó évi szeptember hó 15-én tartott üléséből 913/2025 kb. szám alatt kelt határozattal kiküldött bizottság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a kereskedelemügyi m. kir. minister Ö Nagyméltóságának folyó évi augusztus hó 30-án 54954/96. szám alatt kelt magas intézvénye folytán a m. kir. államvasutak igazgatóságának, mint kisajátítónak, a tiszaluczi allomáson létesítendő hódvéművekre szükségelt földterületek kisajátítását tárgyaló ügyében a kisajátítási terv megállapítása végett a tárgyalás folyó évi október hó 20-án d. e. 10 órakor Tisza-Luczton a község házában esetleg helyszíni szemlével egybekötve meg fog tartatni. Miről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy a kisajátítási tervrajz és összeírás egy-egy eredeti példánya a tárgyalás megelőzőleg T.-Lucz község elöljárósága által nevezett község házában közzemlére van kitéve.

S hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül a tárgyaláson senki sem jelenék meg.

S. A.-Ujhely, 1896. október 1-én.

Meczner Gyula,

kaldótségi elnök.